

VADEHAVET TIL VARDE

Byer på forkant - Strategisk helhedsplan for kanten mellem købstaden Varde og Nationalpark Vadehavet

BYER PÅ FORKANT

2018

PROJEKTEJER

VARDE KOMMUNE
BYTOFTEN 2
6800 VARDE

KONTAKT:
Tove Wolff, Planchef Varde Kommune
MAIL: towo@varde.dk
TLF: 79947426 / 21299037

ARKITEKTER

NORRØN
BREDGADE 36B, 4.TV
1260 KØBENHAVN K

TLF: 50 57 87 27
WEB: WWW.NORROEN.DK

KONTAKT:
Poul Høilund, arkitekt MAA
MAIL: poul@norroen.dk
TLF: 2628 3600

ENTASIS
TRELLEBORGSGADE 7
2150 NORDHAVN

TLF: 3333 9525
WEB: WWW.ENTASIS.DK

KONTAKT:
Christian Cold, arkitekt MAA
MAIL: cc@entasis.dk

INDHOLD

Strategisk helhedsplan	side 4
Købstaden Varde	side 6
Nationalpark Vadehavet	side 8
Månen og tidevandet	side 13
Helhedsplanen	side 14
1: Tærsklen	side 17
2: Vadehavsbadet	side 27
3: Byfortætning	side 39
4: Byudvikling	side 49
5: Rekreative forbindelser	side 53

STRATEGISK HELHEDSPLAN

Den strategiske helhedsplan for området på kanten mellem Varde og Nationalpark Vadehavet belyser potentialet for at styrke forbindelsen mellem by og natur, så der skabes en positiv udvikling for turismen og bosætningen i byen.

Ved at tage udgangspunkt i byens og naturens iboende kvaliteter, skabes der en samlet plan, som på en gang forstærker stedets karakter samtidig med, at området løftes til nye højder.

Helhedsplanen tager afsæt i Vardes to styrkepositioner – nationalparken og købstaden.

Nationalparkens store åbne vidder, som strækker sig ud over engområdet langs Varde Å, møder købstadens tæt bebyggede gader. Dette kontrastfyldte møde mellem nationalpark og købstad skal inspirere den fremtidige udvikling i Varde.

En styrket relation mellem købstaden og nationalparken skal være med til at understrege Vardes motto "Vi i naturen" og pege på fremtidige tiltag, der gør både borgere og besøgende opmærksomme på det unikke møde mellem by og nationalpark, som noget man både rejser og bosætter sig efter.

UDVIKLINGSPRINCIPPER

Helhedsplanen bygger på en række udviklingsprincipper, der alle skal være med til at tegne en robust fremtid for området; en holdbar løsning, der med afsæt i Vardes kultur og natur skal danne grundlag for en langsigtet udvikling.

Det foreslås i helhedsplanen at arbejde med en tilgang, som både kommer borgeren og den besøgende til gode og derigennem skaber værdi for hele byen.

I planen udlægges fleksible bygningsstrukturer, der indskriver sig i byens sprog, og som giver mulighed for at samtænke flere typer af anvendelse. Dette skaber

en fleksibel bystruktur, der kan udvikles på mange måder. Helhedsplanen skal derved danne grundlag for en udvikling, som løfter hele området, men hvor hvert enkelte tiltag også kan stå alene og stadig skabe forøget værdi.

I helhedsplanen bruges infrastruktur, bebyggelsesstruktur og landskabsstruktur til at skabe et attraktivt område, hvor Nationalpark Vadehavets rekreative og oplevelsesmæssige værdi sættes i spil som en attraktion for hele byen.

Der er fem overordnede greb i helhedsplanen:

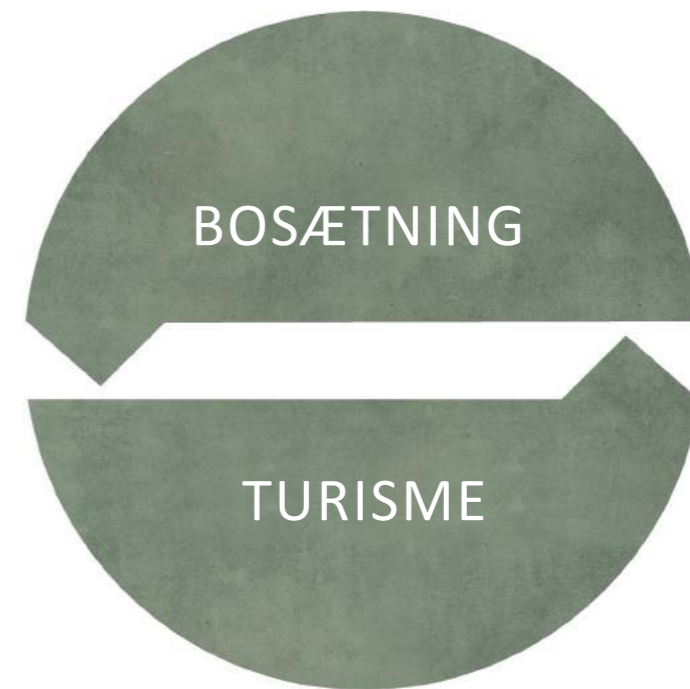
1: Tærsklen – et formidlingsspor mellem købstad & nationalpark.

2: Vadehavsbadet – en attraktion for borgere og besøgende.

3: Byfortætning – bebyggelser i byens sprog.

4: Byudvikling – boligområde på kanten af nationalparken.

5: Rekreative forbindelser – grønne ruter i naturen.

KØBSTADEN VARDE

I den historiske midtby er store dele af byens oprindelige struktur bevaret. Her dateres flere af gadeforløbene helt tilbage til byens grundlæggelse i den tidlige middelalder. De smalle gaderum og den tætte sammenhængende bebyggelsesstruktur er med til at give købstaden sin karakter.

Selvom den oprindelige bys struktur er bevaret, er der ingen af de middelalderlige stenhuse eller bindingsværksgårde fra 16-1700-tallet tilbage, da Varde by har været ramt af store brande, senest i 1779 og 1821. Til gengæld præger den klassicistiske stil fra 1800-tallet byen.

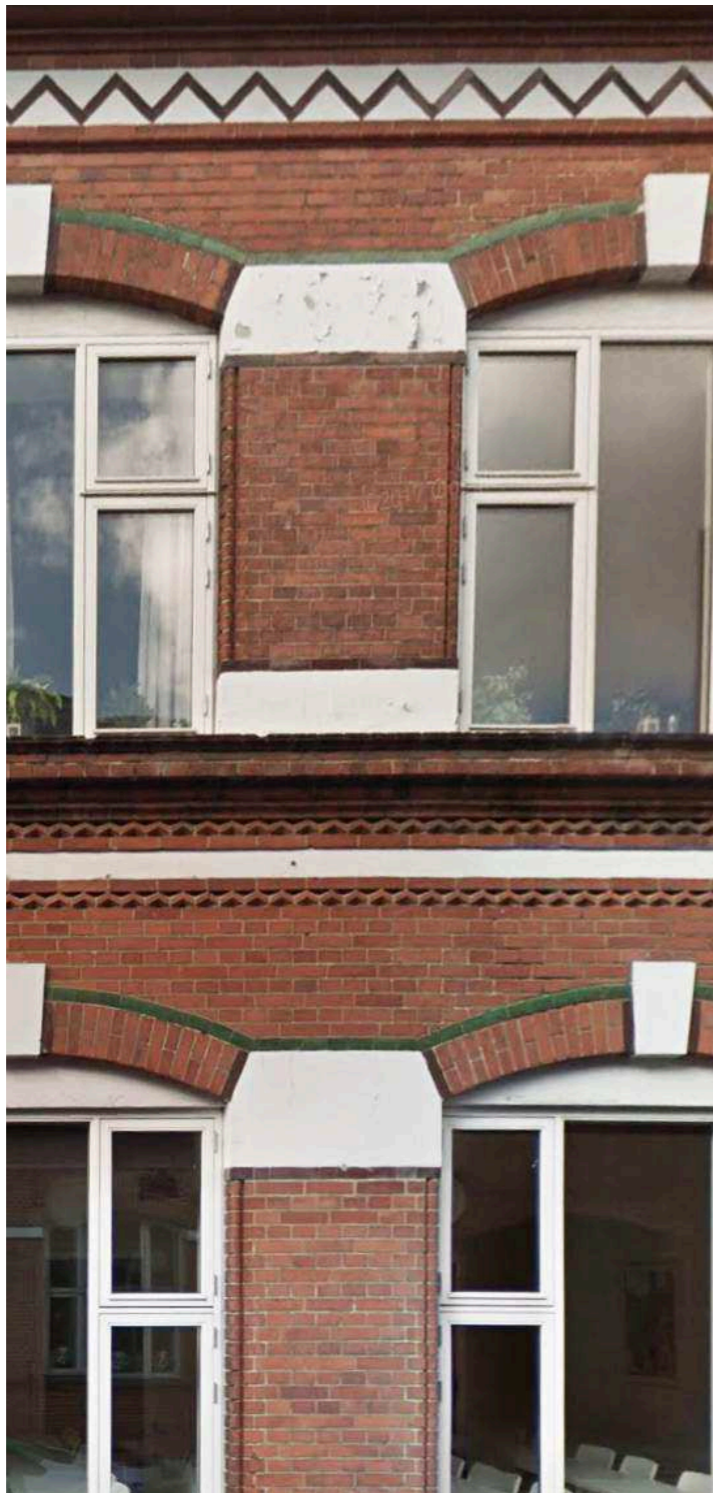
Klassicismen var udbredt i hele Danmark i denne periode, men i Sydvestjylland fik den sit eget egnspecifikke udtryk "Sydvestjysk klassicisme", som var kendetegnet ved brugen af de lokale tegl med ornamentter og detaljer i hvid kalk. Stilen har været så karakteristisk for Varde, at den i nogle tilfælde benævnes som "Varde klassicismen" og kendetegnes bl.a. ved:

- Grundmurede facader opført i røde teglsten i kombination med enkle klassiske arkitekturdetaljer, der er fremhævet med hvid kalk
- Symmetrisk, enkelhed, rene former og lige linjer
- Klar opdeling af bygningens forskellige led og overgange mellem etagerne markeret med gesimsbånd

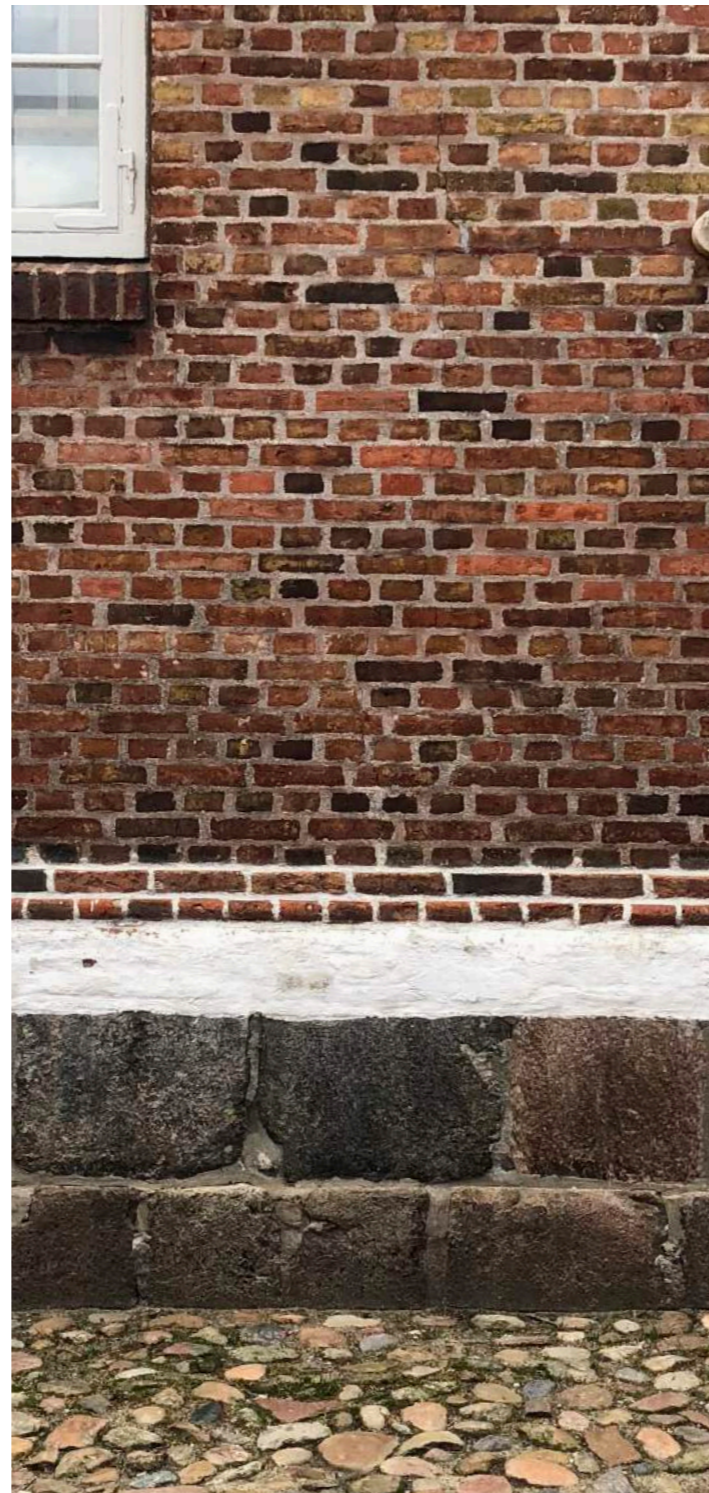
I planen arbejdes der med, hvordan de nye bebyggelser indskrives i byens sprog, så der på en gang skabes genkendelighed og fornyelse.

BYSTRUKTUREN

VARDE HISTORICISME

TEGLSTEN

KALK

NATIONALPARK VADEHAVET

Nationalpark Vadehavet er Danmarks største nationalpark. Den strækker sig fra den dansk-tyske grænse til Blåvandshuk. Varde Å og de omkringliggende marskenge, der skærer sig som en kile helt ind til Varde by, er del af nationalpark Vadehavet.

Varde Å er den eneste å i Danmark med udløb i Vadehavet, som ikke er forsynet med diger og sluser. Derfor kan man her mærke tidevandets uregulerede puls helt ind til byen.

Vadehavet er det største ubrudte system af tidevandssand og mudderflader i verden. Her råder en natur i evig forandring, hvor tidevandet forandrer landskabet hver dag. Det samlede Vadehavsområde i Danmark, Tyskland og Holland dækker et areal på 14.900 km² og strækker sig over ca. 600 km kyststrækning fra Helden i Holland Blåvandshuk og Ho Bugt i Danmark, hvor Varde ligger som Vadehavets nordligste punkt.

Vadehavet er et stort og relativt fladt kystnært vådområde, der er dannet af de indviklede interaktioner mellem fysiske og biologiske faktorer, der har givet anledning til en lang række overgangsmiljøer med tidevandskanaler, sandskov, havgræsmarker, muslingebede, sandtænger, mudderflader, saltmyrer, flodmundinger, strande og klitter. Området er hjemsted for talrige plante- og dyrearter.

Vadehavets storslåede natur er noget, vi mennesker har rejst og bosat os efter gennem århundreder. I dag er Vadehavet et af de mest besøgte naturområder i Norden med 50 millioner årlige overnatninger og mellem 30-40 millioner en-dags-turister.

I planen arbejdes der med, hvordan Varde, som vadehavets nordligste punkt, kan indskrives i og blive del af Vadehavsoplevelsen for både borgere og besøgende?

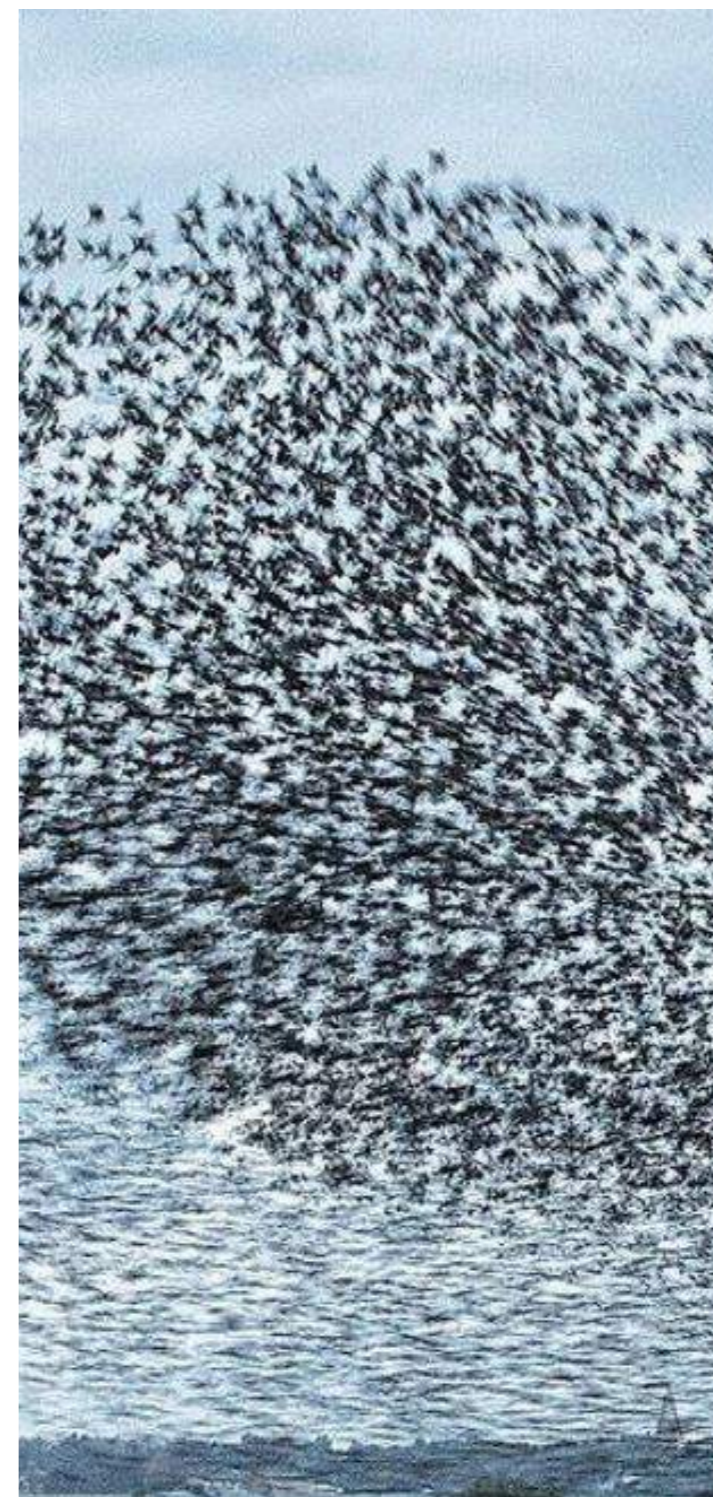
VARDE - VADEHAVTES NORDLIGSTE PUNKT

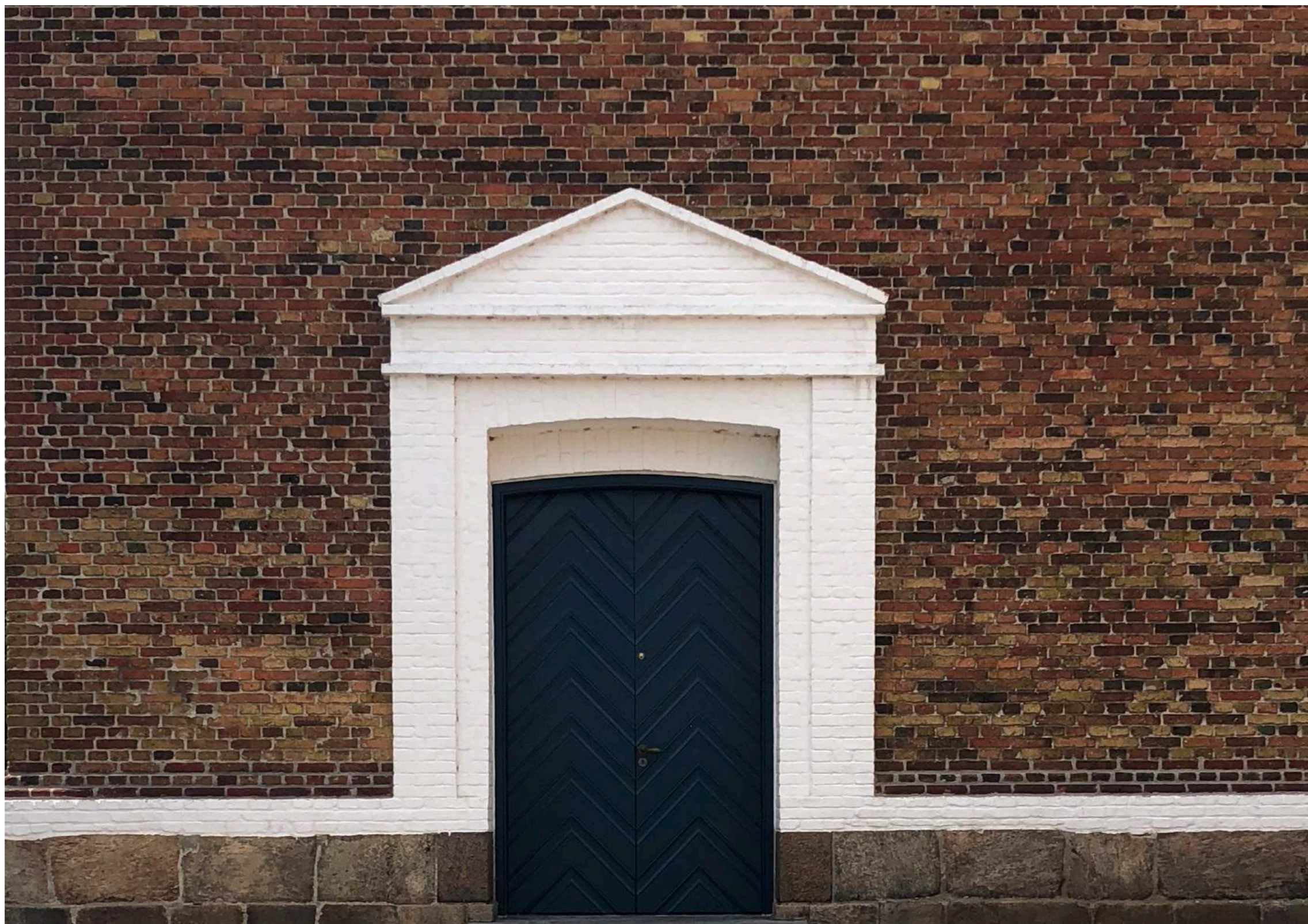
SLIKGÅRD

TIDEVAND

SORT SOL

KØBSTADEN - DET BYGGEDE MILJØ - KULTUREN

VADEHAVET - NATIONALPARKEN - NATUREN

MÅNEN OG TIDEVANDET

Vadehavet er karakteriseret ved helt særlige tidevandsforhold. Vadehavet er et af de sidste store tidevandsøkosystemer, hvor naturlige processer fortsat fungerer stort set uforstyrret.

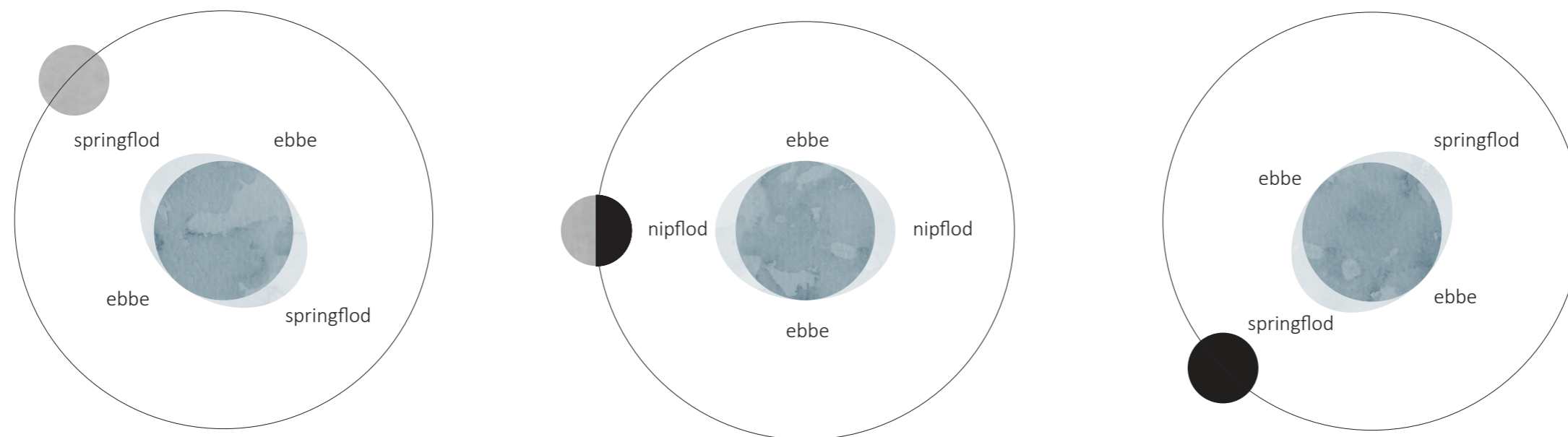
Månens tyngdefelt er den væsentligste årsag til, at der opstår tidevand. Tidevandet stiger og falder regelmæssigt i takt med, at jorden roterer om sig selv og skifter position i forhold til månen.

Jordens to tidevandsbølger opstår derfor fordi a) havvandet nærmest Månen bliver trukket mere, end det slynges væk og b) havvandet fjernest Månen slynges mere væk fra Jorden end det tiltrækkes.

Månens tidevandskræft flytter ikke mindre end en milliard kubikmeter vand, som to gange dagligt strømmer ind i og ud af det danske Vadehav. Det er tidevandets konstante puls og et væld af overgangszoner mellem land, hav og ferskvand, som er grundlaget for Vadehavets artsrigdom. Produktiviteten af biomasse i Vadehavet er en af de højeste i verden, mest signifikant vist i antallet af fisk, skaldyr og fugle. Sammenlignet med en gennemsnitlig havbund indeholder Vadehavets vade ti gange flere dyr målt i vægt og er et gigantisk spisekammer for et rigt dyreliv.

Månens indvirkning på havets overflader er en helt afgørende faktor for at forstå de helt særlige naturfænomener og det rige plante og dyreliv, som vi kender fra Vadehavet.

I planen arbejdes der med, hvordan Månen kan blive en ny måde at formidle Vadehavet på.

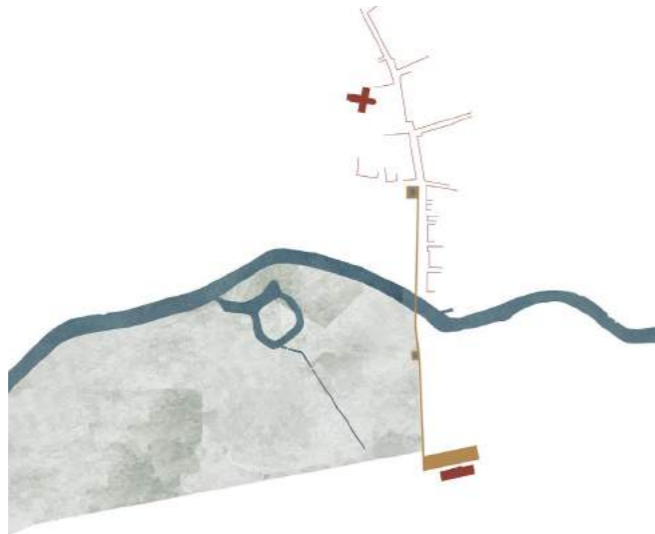

HELHEDSPLENEN

Helhedsplanen er et samlet greb, der handler om at styrke relationen mellem købstad og nationalpark. Det er ambitionen, at planen skal få "Vadehavet til Varde", så byen i fremtiden kan trække på sin unikke styrkeposition som Vadehavets nordligste punkt; et sted, hvor naturen møder kulturen og det byggede købstadsmiljø.

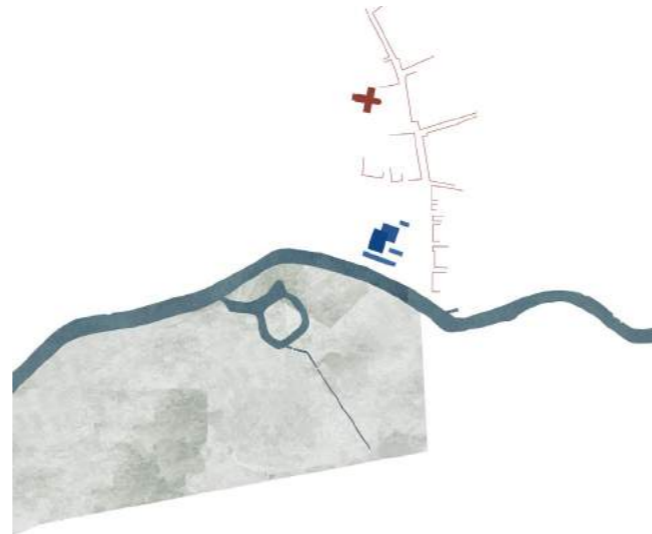
1: TÆRSKLEN

Formidlingsspor mellem købstad og nationalpark

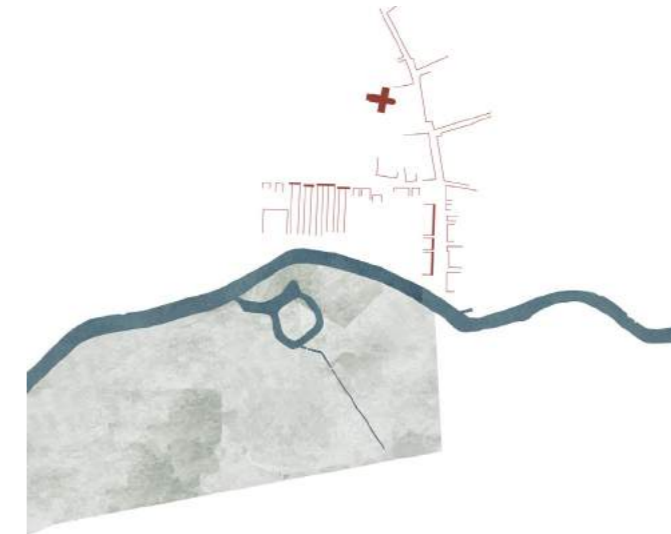
2: VADEHAVSBADET

En attraktion for borgere og besøgende

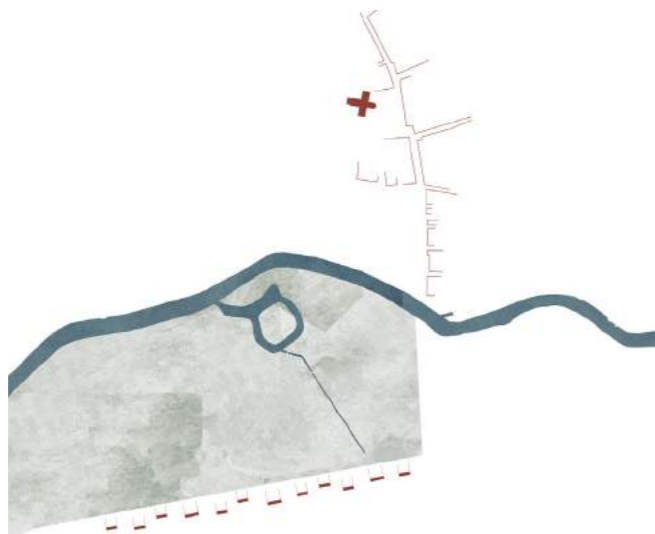
3: BYFORTÆTNING

Bebyggelser i byens sprog

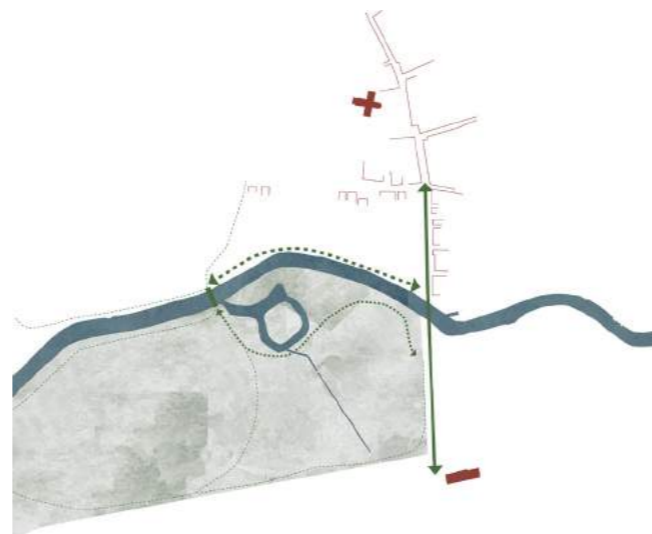
4: BYUDVIKLING

Boligområde på kanten af nationalparken

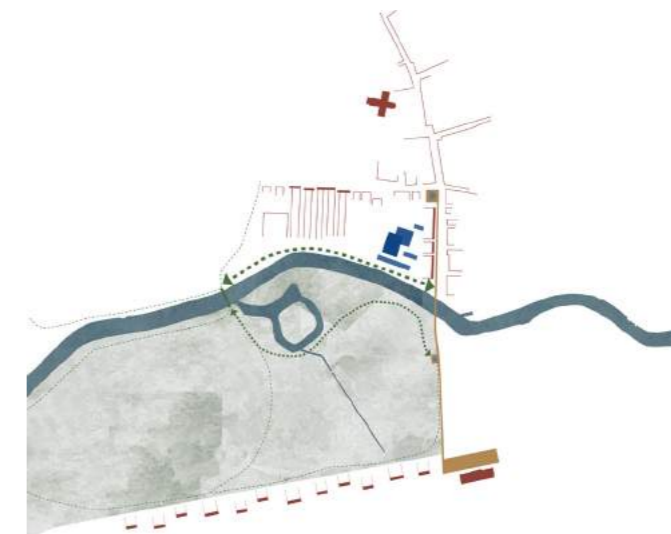
5: REKREATIVE FORBINDELSER

Grønne ruter i naturen

5 GREB, 1 SAMLET PLAN

Vadehavet til Varde

SLOTSGADE

TORVSGADE

LUKES FOR BILER

MULIG BYGGEGRUND

EKSISTERENDE VEJ NEDLÆGGES

NY VEJ ETabLERES

1: TÆRSKLEN

ET FORMIDLINGSSPOR MELLEM KØBSTAD OG NATIONALPARK

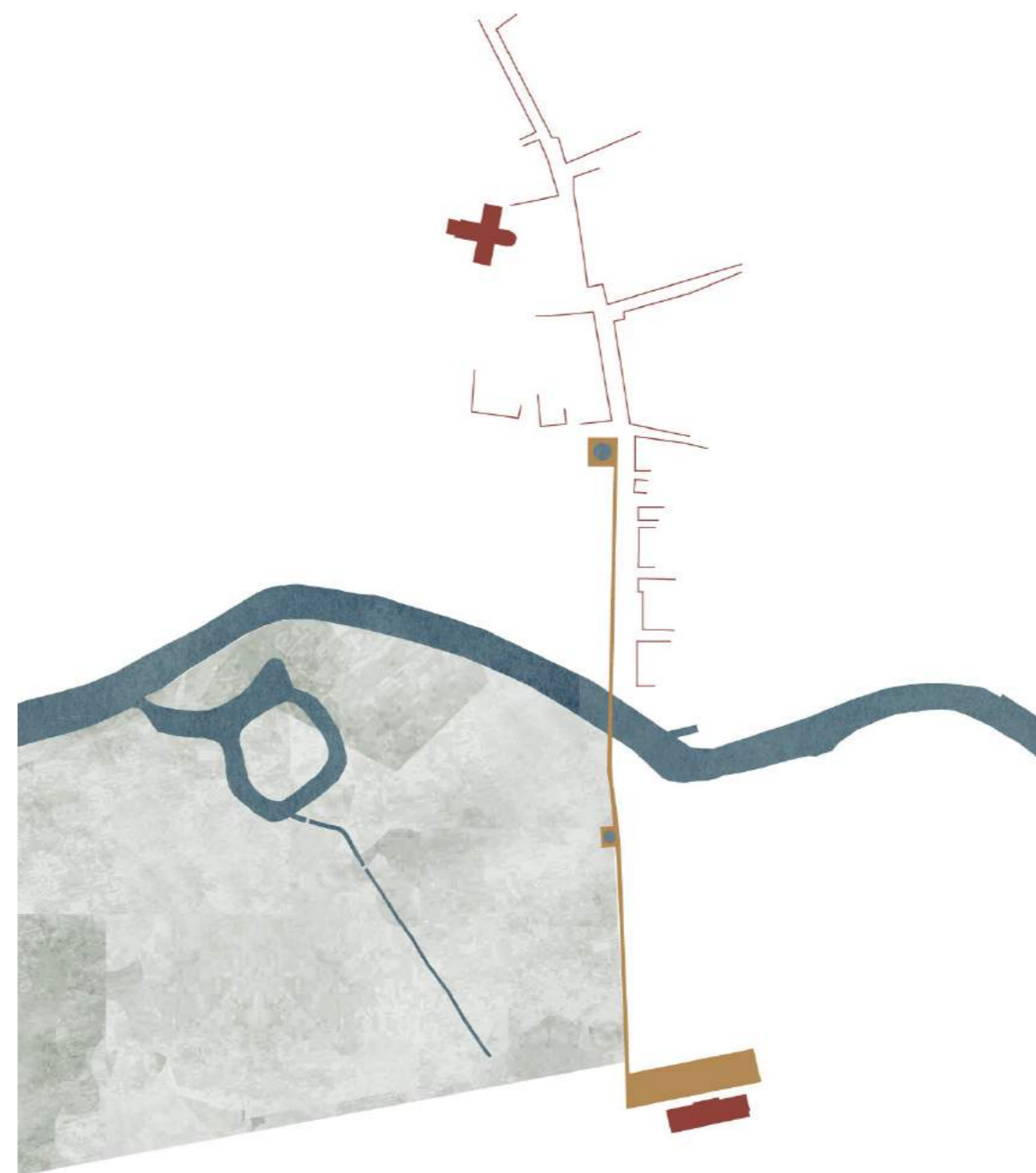
Tærsklen skal skabe en mental og fysisk forbindelse mellem købstaden og nationalparken. Dette sker gennem en samlet belægning og to formidlingspunkter – Månebrønden og Månetårnet.

BELÆGNINGEN ligger som en integreret forbindelse, der formidler og tilgængeliggør området gennem et spor af røde klinker, der strækker sig fra hjørnet af Torvegade og helt til Varde Station. Klinkebelægningen indskriver sig i byens materialitet og "Varde Klassicismen" og er en robust og vejrbestandig belægning.

Med belægningen tydeliggøres og markeres kanten af nationalparken. Her bliver belægningen både anslaget til samt mødet med det store naturområde - der hvor byen slipper og naturen tager over som en tærskel mellem to verdener. Samtidig skabes der en sikker forbindelse fra bymidten til stationen.

MÅNEBRØNDEN er et bymæssigt formidlings- og sansningsrum og ligger som et anslag til tærsklen. Her kan man både mærke og forstå tidevandets puls gennem vandets ageren i brønden - som en kultivering af Vadehavets tidevand. Rummet ligger som et integreret hjørne i byen og skaber en indre oplevelse, hvor Månebrønden agerer sanselig vandinstallation, der gengiver tidevandets højder ude ved kysten. Månebrønde vil fungere som en målestok for tidevandets konstante rytme, der taler til ens nysgerrighed og sanser.

MÅNETÅRNET rejser sig som et observatorium på kanten af Nationalparken og tilbyder formidling af og viden om Månen og dens kræfter. Tårnet bliver en markør for byen og for nationalparken, hvor man får udsigt udover hele området, men også kig til Månen. Månetårnet vil blive punkt for formidling af viden om de enorme månekræfter, der trækker i vandet og skaber et af Vadehavets mest storslåede naturfænomener- tidevandet. Månetårnet er som et observatorium, hvor man i takt med, at man bevæger sig op i mod udsigten, får viden om Månen og tidevandet. Tårnet bliver som en opadgåede spiral, der informerer og inspirer, inden man når udsigten.

STATIONSPLADSEN

På stationspladsen opløses belægningen og afløses af engbeplantninger. Her tager naturen over.

MÅNETÅRNET

Månetårnet er et observatorium, hvor man får viden om Månen og tidevandet. Her forstår man Månens kraft.

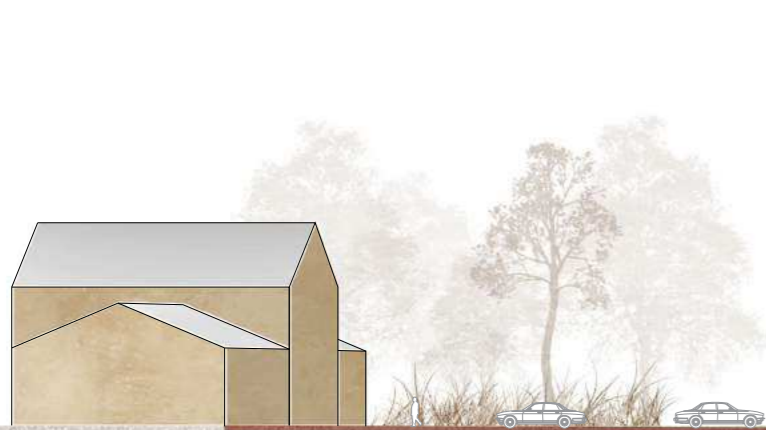
TÆRSKLEN TIL NATIONALPARKEN

Når belægningen møder nationalparken, opløses kanten, og der skabes en tærskel mellem by og natur. Her befinder man sig mellem to verdener.

Å PROMENADEN

Belægningen markerer det første trin ned til Å Promenaden og vidner om overgangen fra by til å.

VARDE STATION

MÅNETÅRNET

VARDE Å

BYENS GULV

Belægningen udføres i røde klinker, der indskriver sig i byens materialitet og "Varde Klassicismen".

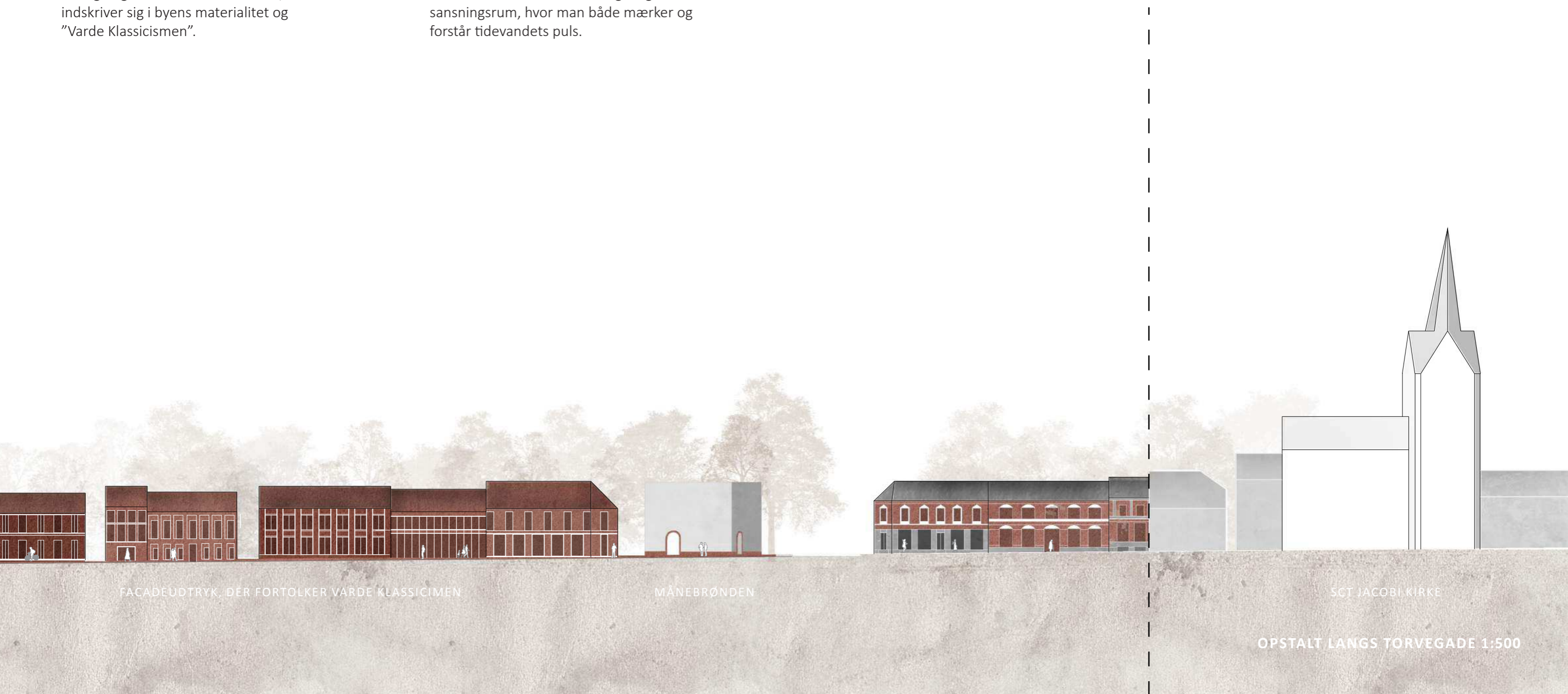
MÅNEBRØNDEN

Månebrønden er et formidlings- og sansningsrum, hvor man både mærker og forstår tidevandets puls.

FORMIDLINGSSPOR

Belægningen og de to formidlingspunkter skaber tilsammen et formidlingsspor, der strækker sig fra bymidten til stationen. Belægningen bliver gennem sin bearbejdning en oplevelse i sig selv. De røde klinker møder sin kontekst på forskellig vis og giver små oplevelser undervejs. Samtidig skaber forbindelsen en sikker rute mellem by og station.

De to formidlingspunkter, Månebrønden og Månetårnet, tilbyder både borgere og besøgende en unik oplevelse, hvor Månen og tidevandet formidles

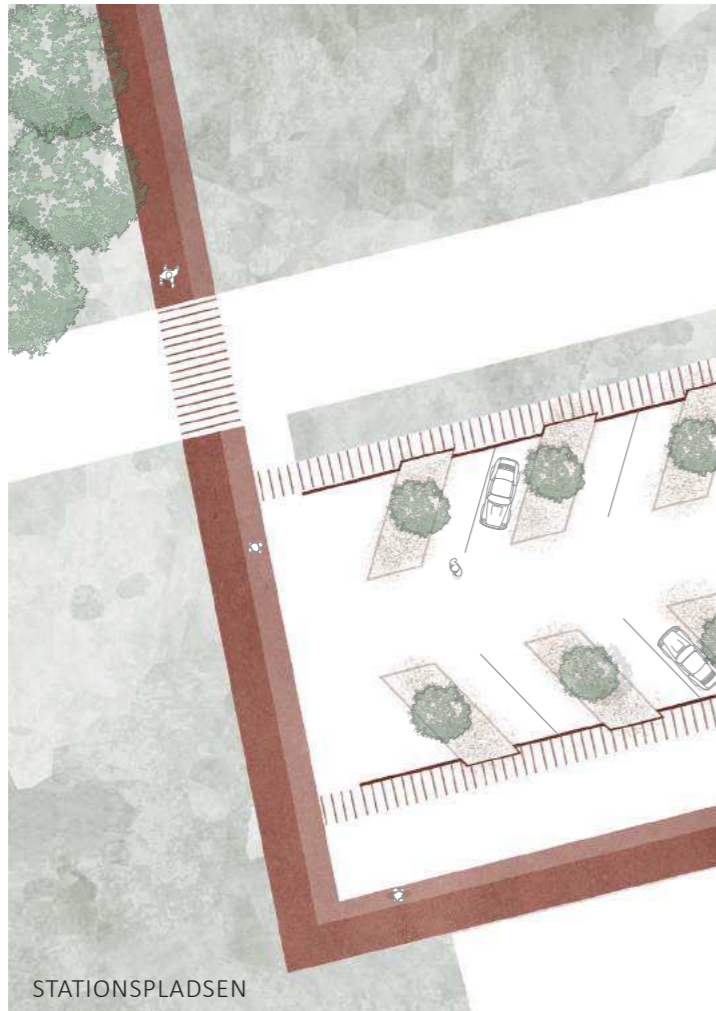
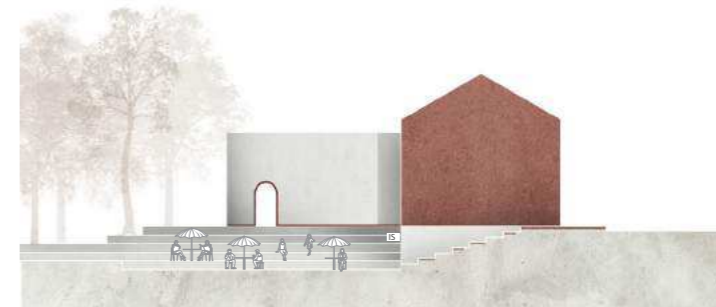
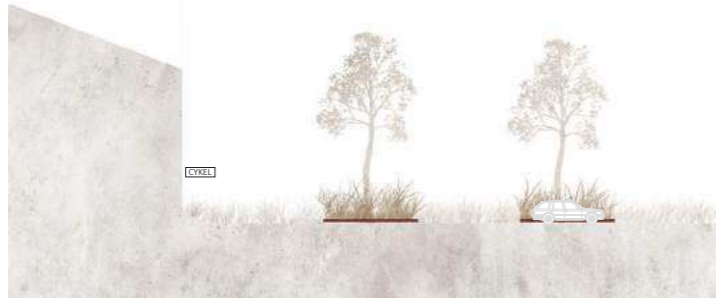

FACADEUDTRYK, DER FORTOLKER VARDE KLASSICIMEN

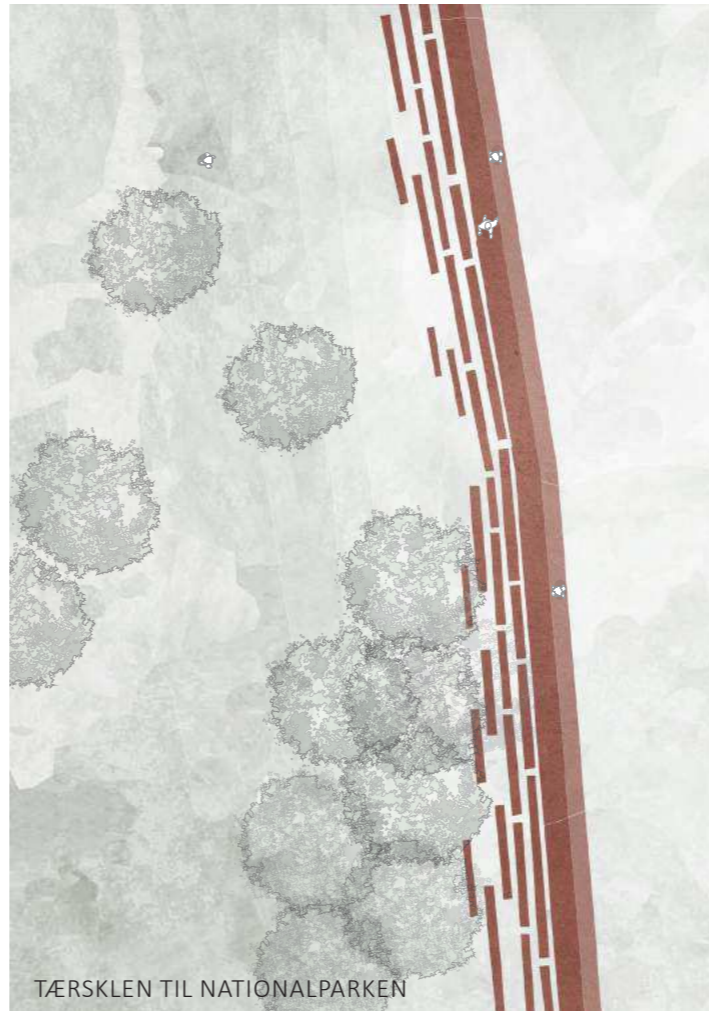
MÅNEBRØNDEN

SCT JACOBI KIRKE

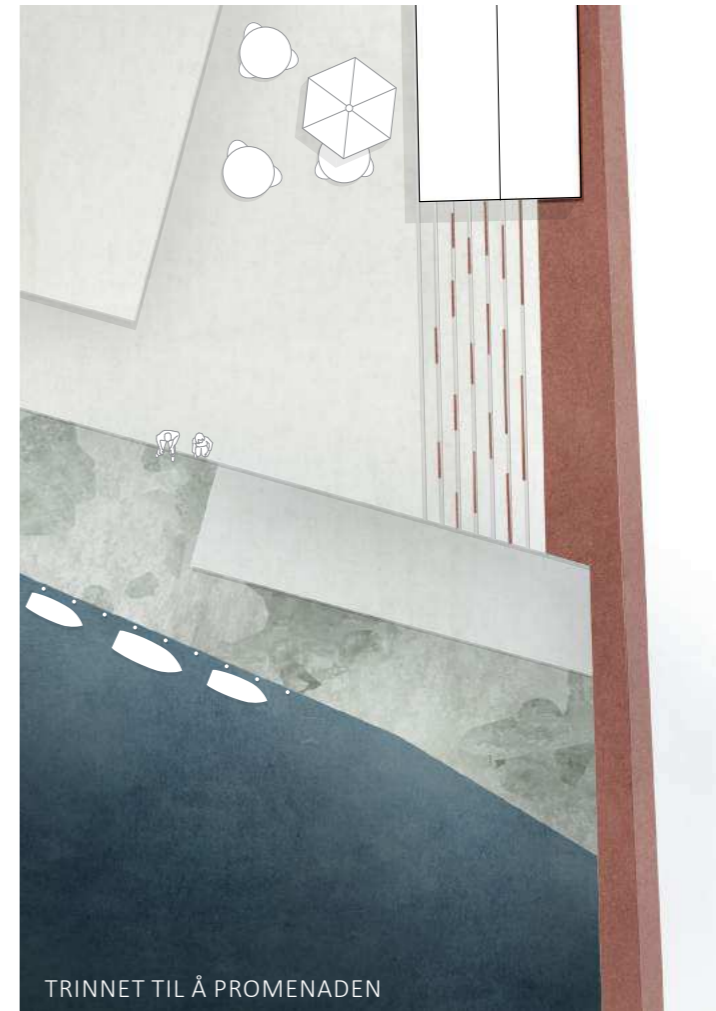
OPSTALT LANGS TORVEGADE 1:500

STATIONSPLADSEN

TÆRSKLEN TIL NATIONALPARKEN

TRINNET TIL Å PROMENADEN

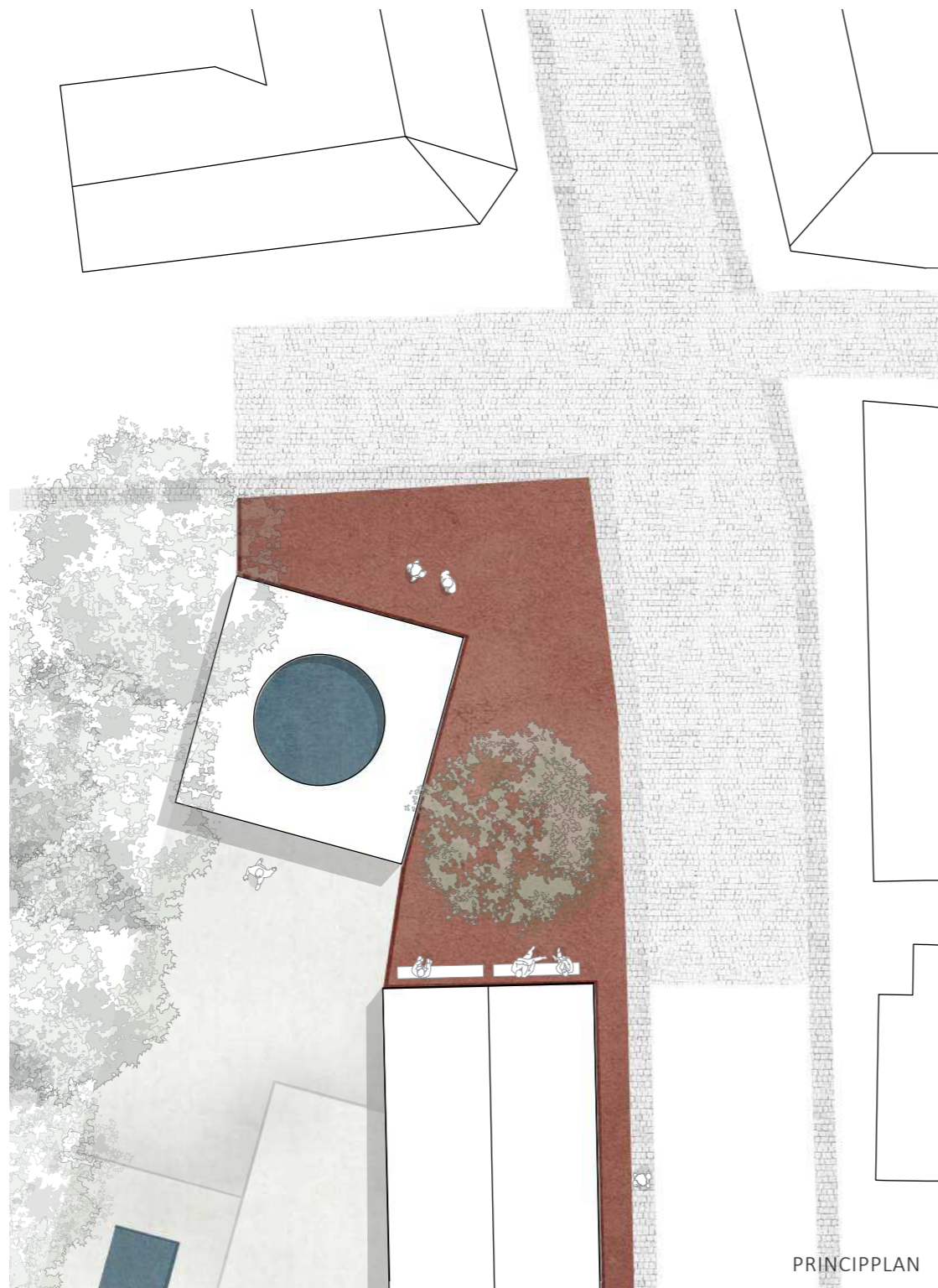
BELÆGNINGEN - FORMIDLING & TILGÆNGELIGGØRELSE

Ovenfor illustreres eksempler på, hvordan belægningen møder sin kontekst forskelligt og formidler de små overgange i byen samt markerer kanten af nationalparken

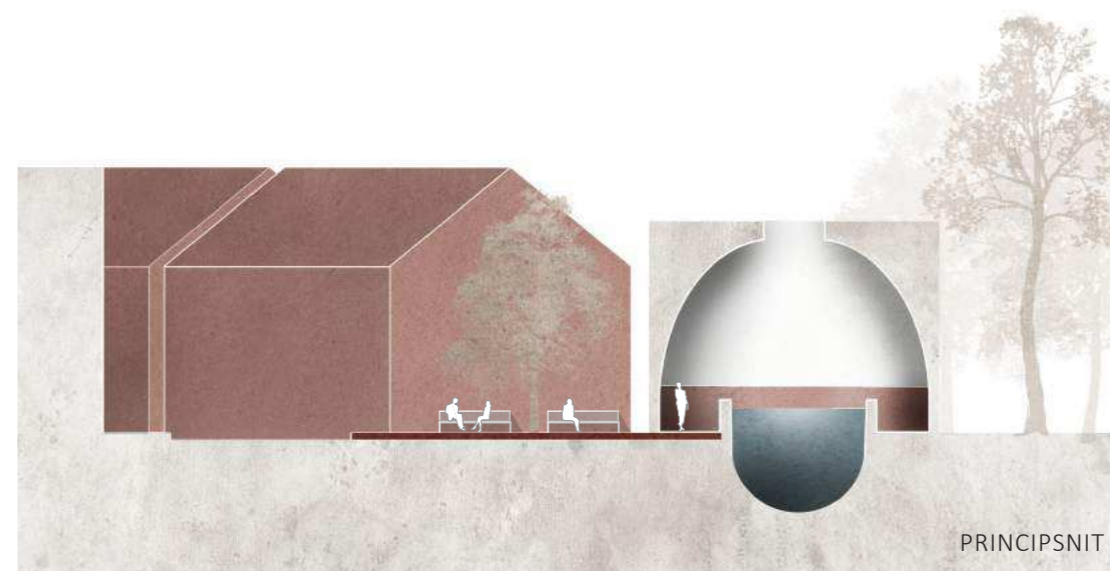

BELÆGNINGEN - MATERIALITET

Den røde klinkebelægning opløses i takt med, at man bevæger sig væk fra byen og ud mod nationalparken. Opløsningen af belægningen bliver i sig selv en formidling af overgangen fra by til natur.

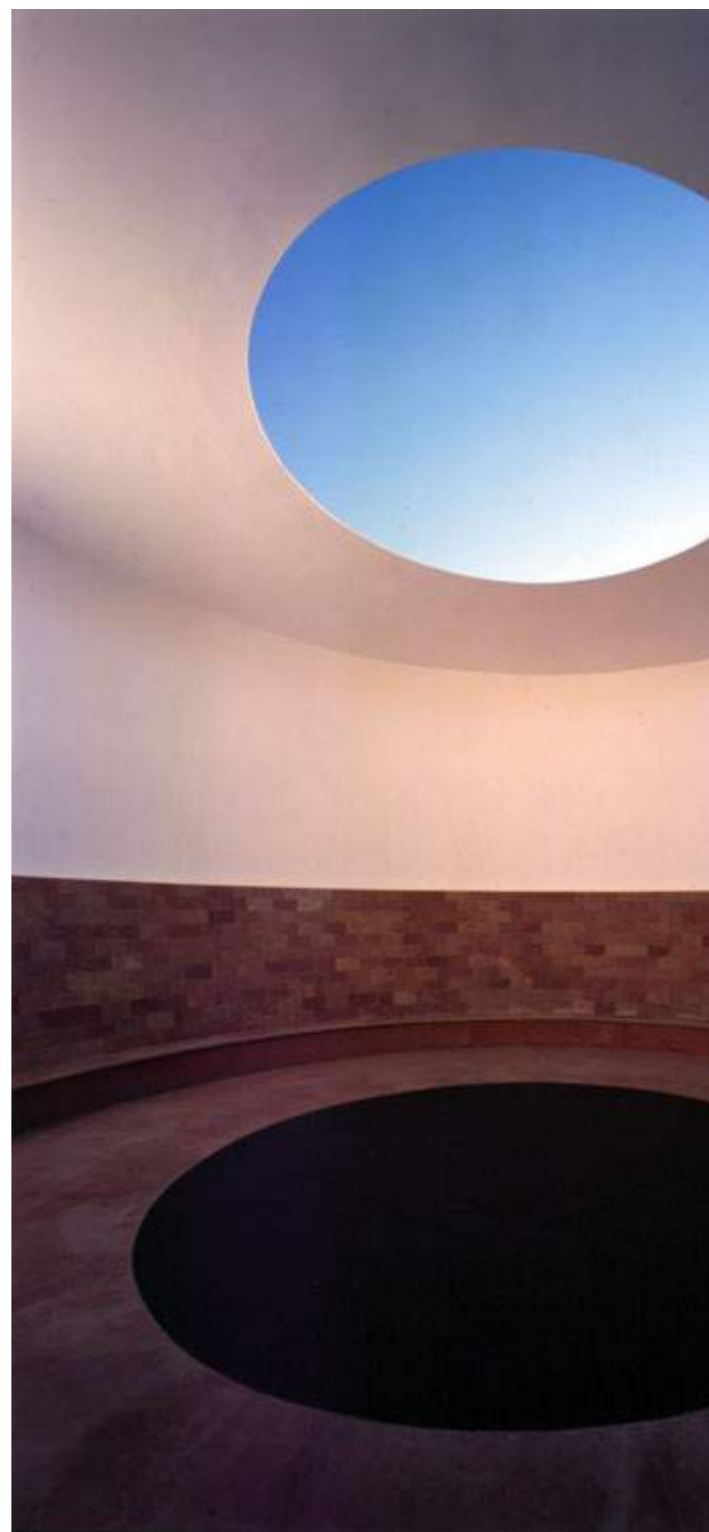
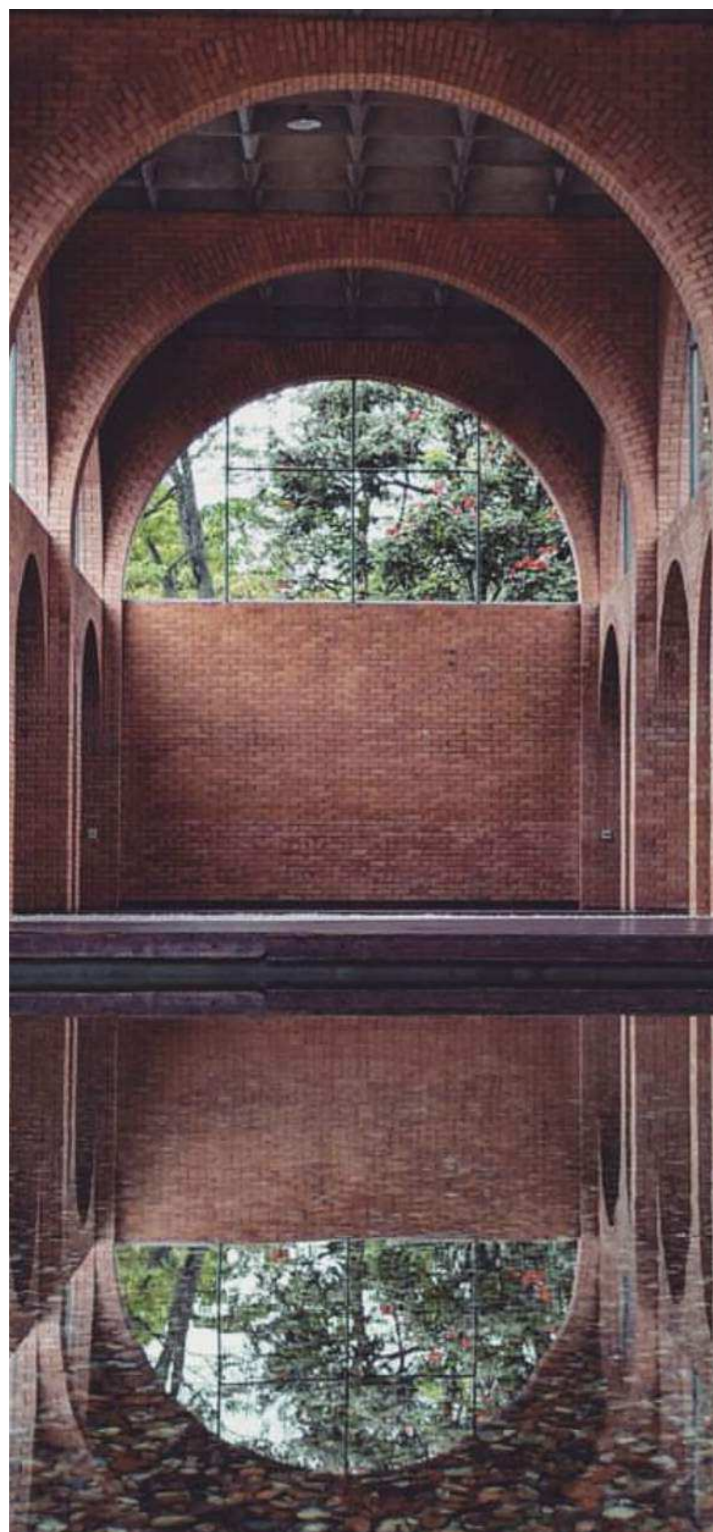
PRINCIPPLAN

PRINCIPSNIT

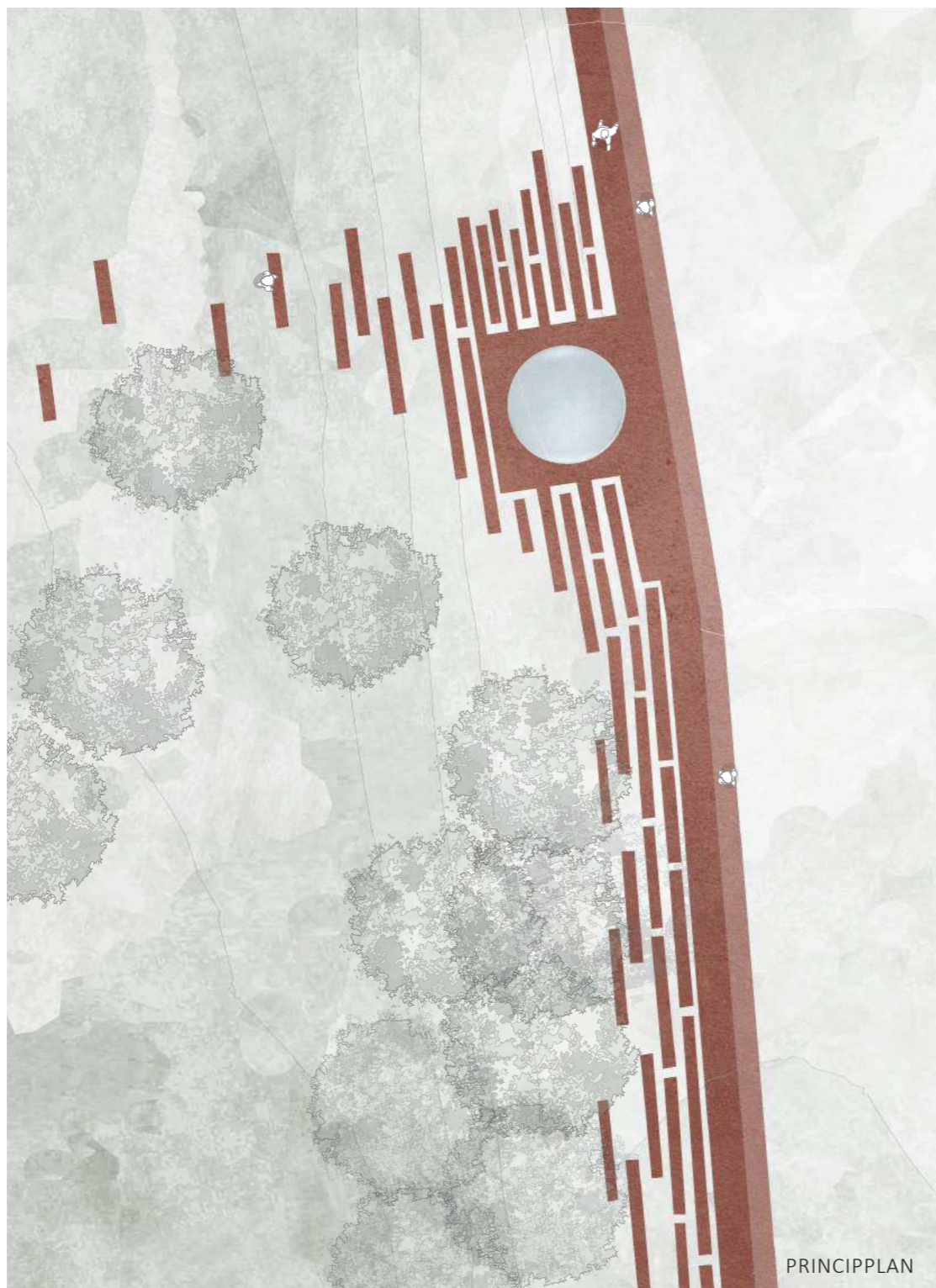
MÅNEBRØNDEN - FORMIDLING & SANSNING

Månebrønden er en integreret del af det lille bytorv, som skaber et nyt hjørne i byen, hvor formidlingen og sanserne er i fokus. Månebrønden bliver på en gang anslaget til Tærsklen og bevægelsen videre ud mod naturen samt afslutningen på den historiske bydel, der i dag flyder ud og skaber en uforløst overgang. Her mødes byen og tidevandet i en samlet bygningskrop.

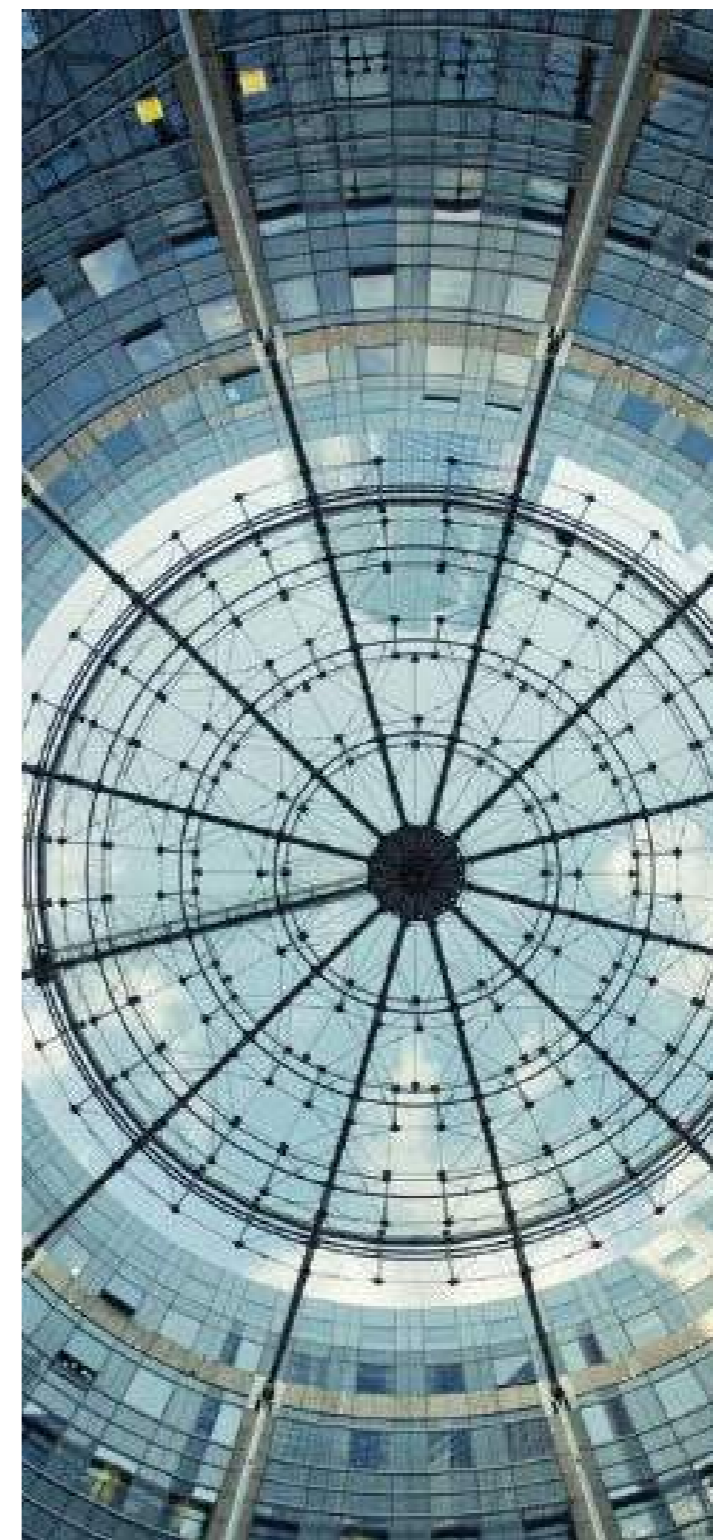
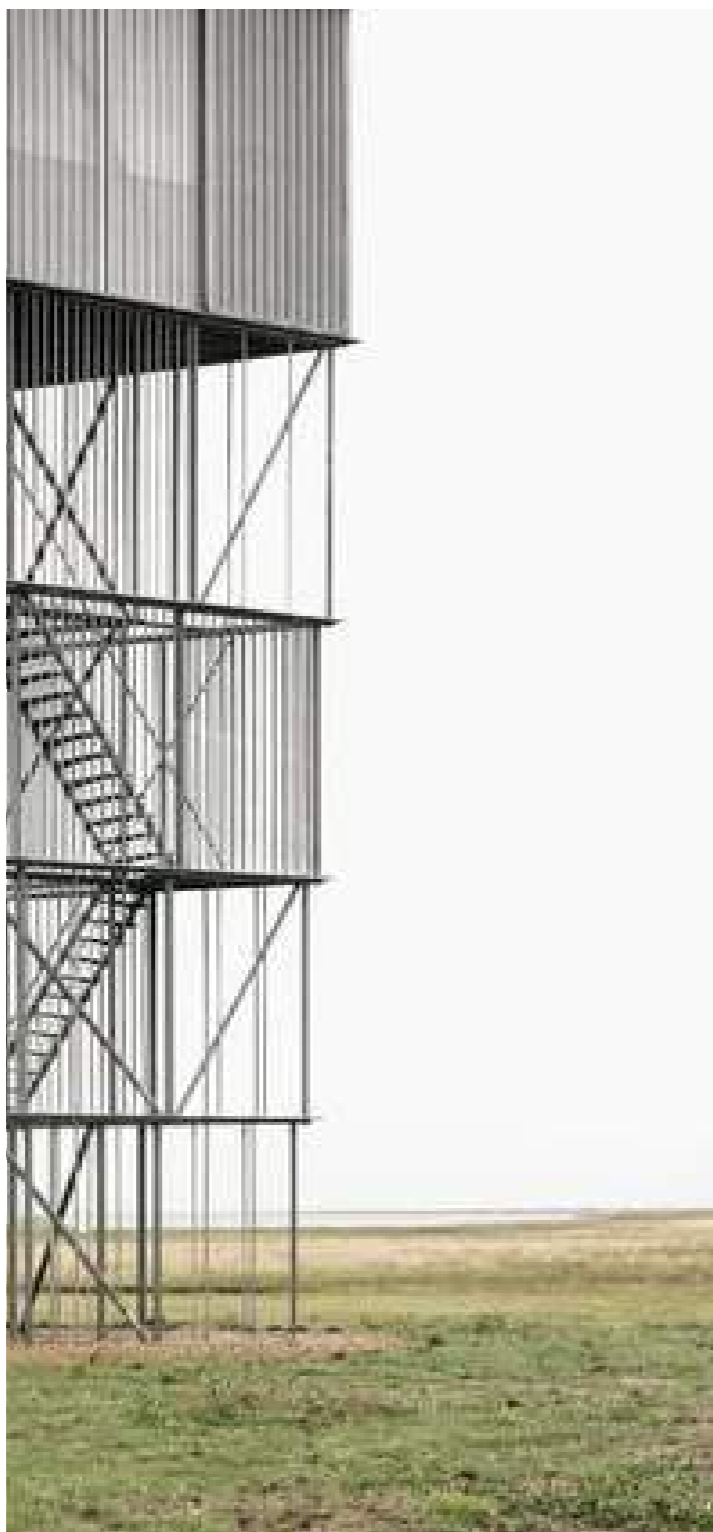
MÅNEBRØNDEN - STEMNINGSBILLEDER

Månebrøndens indre rum taler til sanserne som et stemningsfyldt rum, hvor vandet er det væsentlige element. Rummet centrerer omkring en indre brønd, hvor vandeniveauet konstant skifter i takt med tidevandet i Vadehavet. Her både ser, hører, mærker og forstår den besøgende tidevandets puls.

MÅNETÅRNET - FORMIDLING & VIDEN

Månetårnet rejser sig som et observatorium på kanten af nationalparken og giver udsigt til natur, byen og Månen. Tårnet bliver en markør for starten på nationalparken, hvor man kan få viden om Månens kraft og tidevandet.

MÅNETÅRNET - STEMNINGSBILLEDER

At bevæge sig op igennem Månetårnet bliver en oplevelse i sig selv. Gennem opstigningen får man viden om Månen, tidevandet og nationalparken, før man til sidst når toppen med udsigten og observatoriet.

2: VADEHAVSBADET

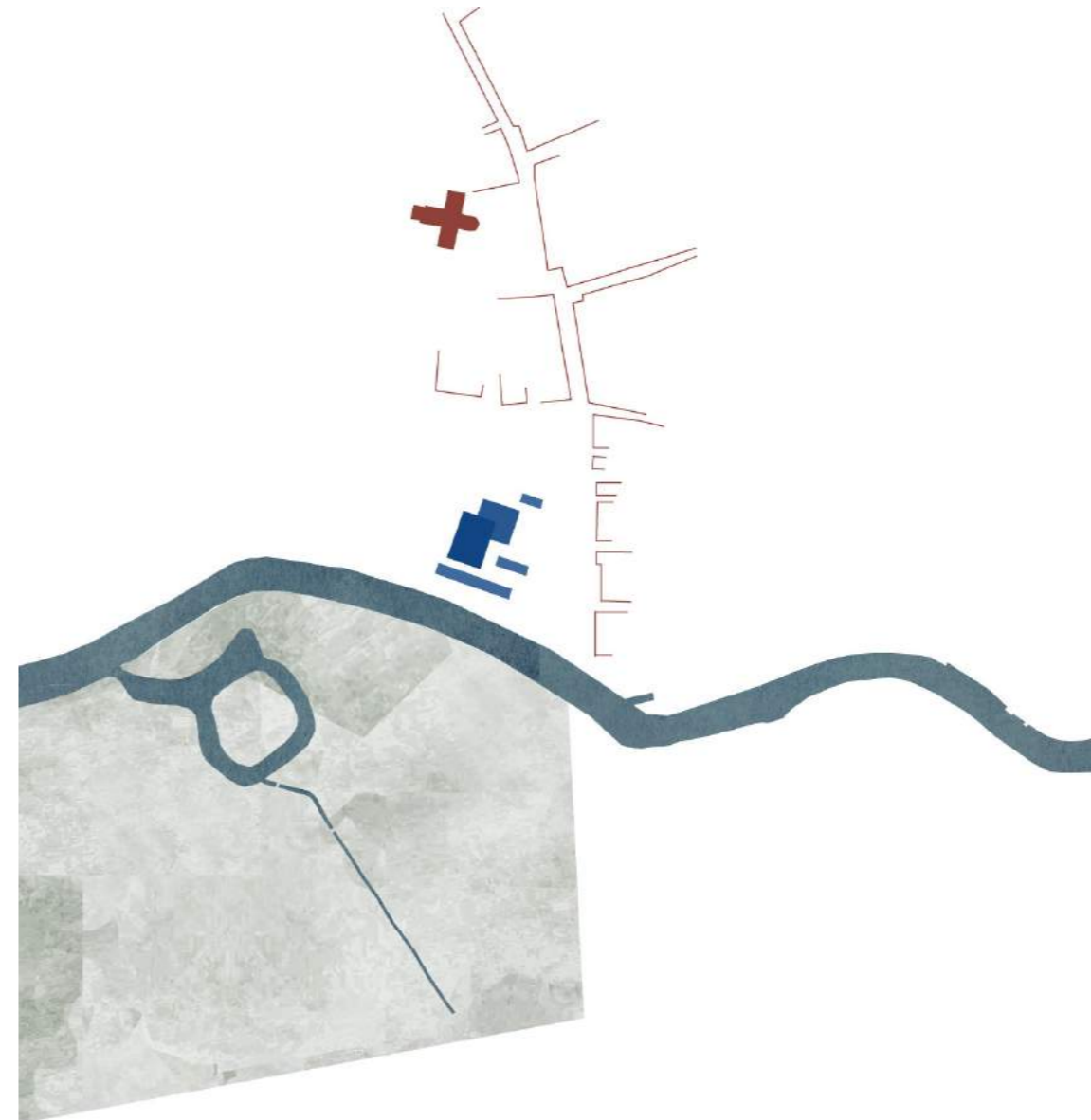
EN ATTRAKTION FOR BORGERE OG BESØGENDE

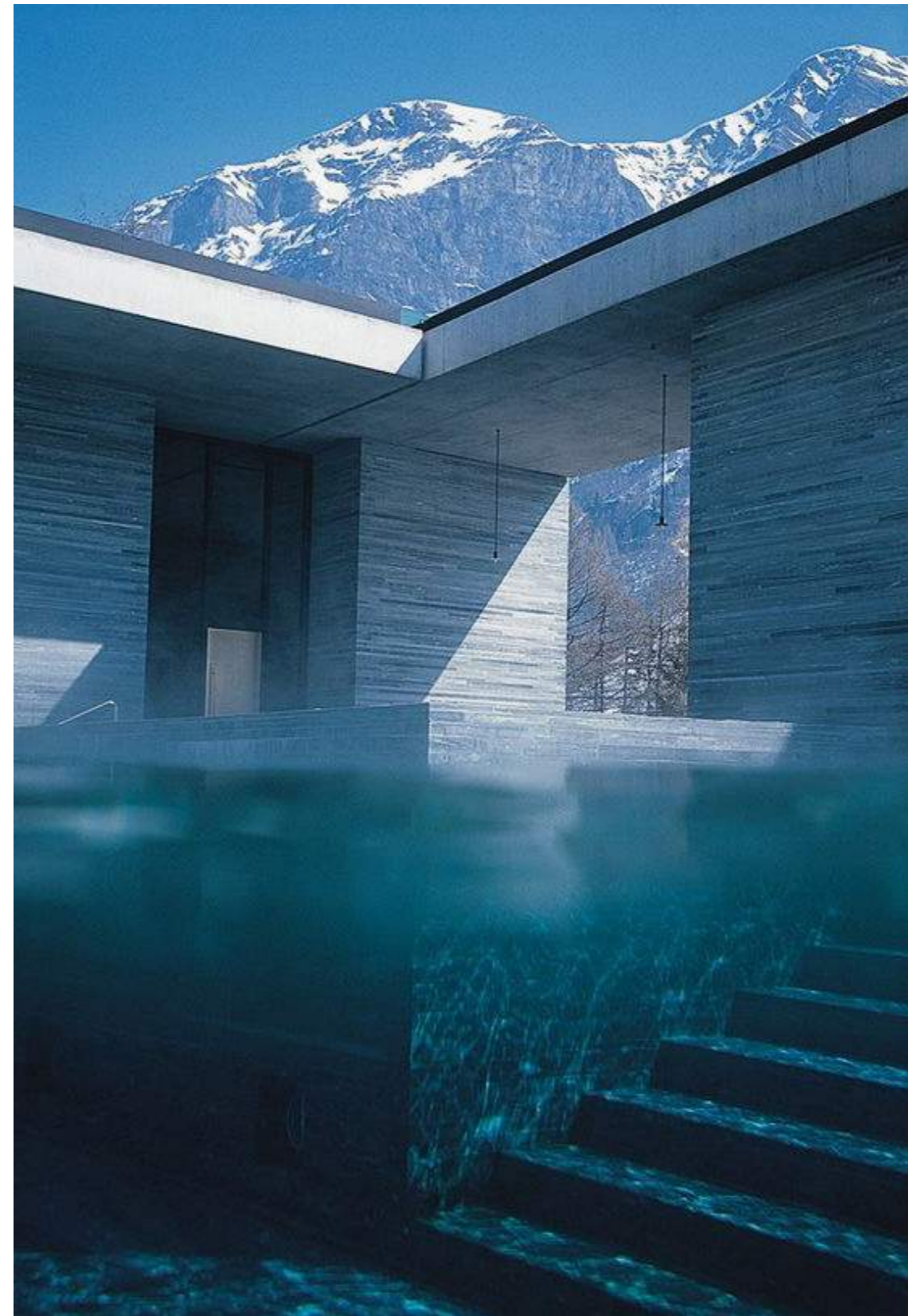
Vadehavsbadet bliver byens nye attraktion, som helt fysisk indskraver Varde i Vadehavsoplevelsen. Det er her nationalparken møder købstaden og kulturen. Derfor udfolder Vadehavsbadet sig som en kulturel oversættelse af Vadehavets fænomener både over og under fladen som hhv. et offentligt og et privat Vadehavsbad.

OVER FLADEN folder Vadehavsbadet sig ud som et stort offentligt Vadehavslandskab, der forbinder byen og åen for både borgere og besøgende. Vadehavslandskabet lægger sig som terrasserende flader ned mod åen og fortolker tidevandskystens varierende overflader som en mosaik af støbte sandformationer.

På fladen er der mulighed for at etablere et friluftsbad for byens borgere, som kan blive til skøjtebane om vinteren. Samtidig giver Vadehavslandskabet mulighed for at afholde både større og mindre events og koncerter med nationalparken som et helt unikt bagtæppe. Når Vadehavslandskabet møder åen, strækker det sig ud som en Å Promenade langs de eksisterende bådebroer og forstærker forbindelsen til byens maritime miljø.

UNDER FLADEN trykkes Vadehavsbadet ned i terrænet og skaber rum til et luksuriøst privat Vadehavsspa. Her fortolkes Vadehavets fænomener i en unik spaoplevelse, hvor f.eks. lys, havgus og tidvand har mulighed for at inspirere helt nye måder at tænke spa på. Med et Vadehavsspa i Varde skabes der mulighed for at tiltrække nye turismesegmenter til byen. Derudover skabes en attraktion, der kan bruges hele året, også når det regner og stormer udenfor. Vadehavsbadet giver både mulighed for at udvide turistsæsonen og tilbyde en helt unik Vadehavsoplevelse, som ikke findes ude ved kysterne.

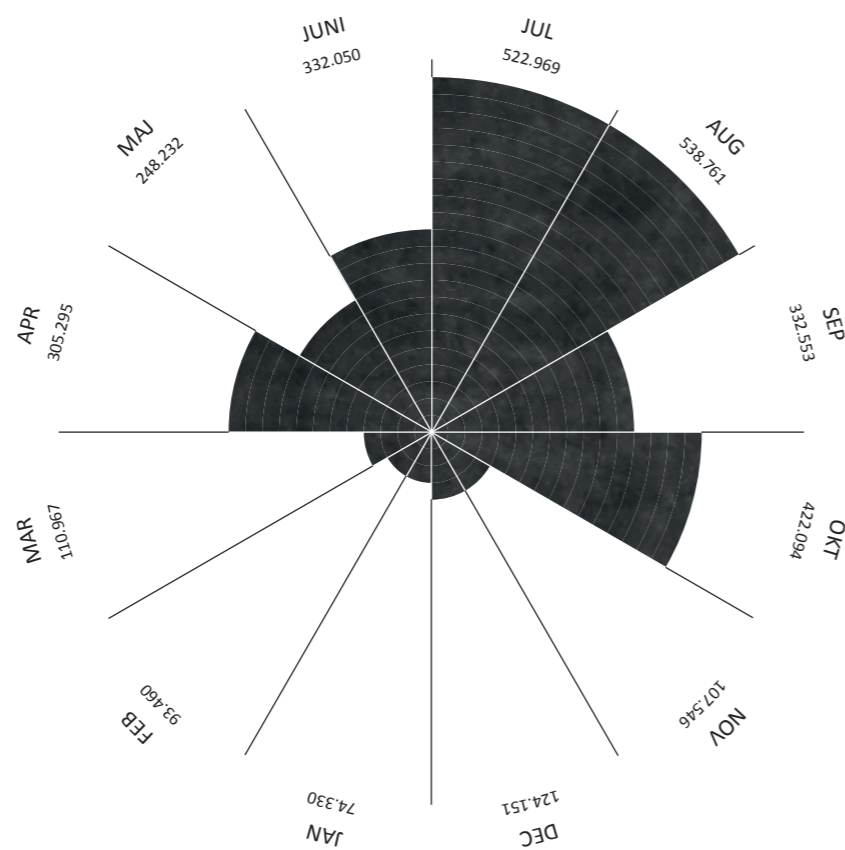
THERME VALS - DET GODE EKSEMPEL

ET BADS FORTOLKNING AF ALPERNE

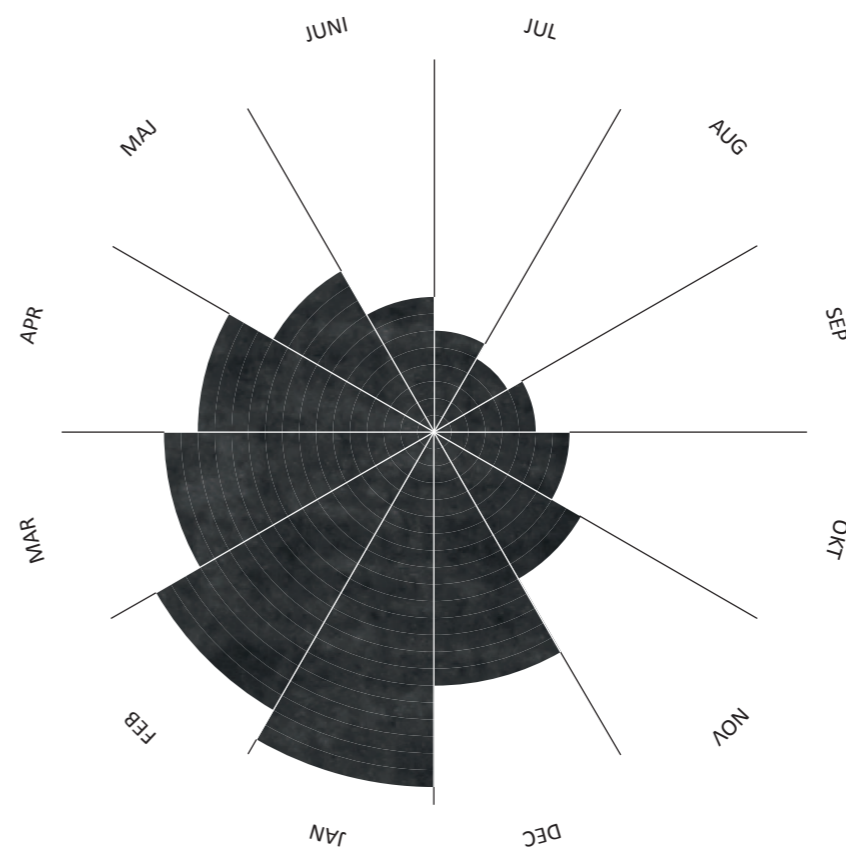
De Schweiziske Alper har altid været en attraktiv og velbesøgt destination med skisport om vinteren og mulighed for at vandre i det dramatiske landskab om sommeren. For godt 20 år siden besluttede den lille bjergby Vals i delstaten Graubünden, at de ikke længere var tilfredse med blot at være passive tilskuere til det spektakulære landskabs succes med at tiltrække betalingsstærke gæster, som kun drypvis lagde deres vej forbi byen. Derfor engagerede de den berømte arkitekt Peter Zumthor til at udvikle en attraktion, der ville få besøgende til at ligge vejen forbi Vals, men som samtidig stadig skulle handle om det, der var stort til at begynde med, nemlig naturen lige uden for døren. Therme Vals oversætter således det spektakulære schweiziske alpelandskab i et arkitektonisk spa-hotel, der kondenserer det oplevelsesregister, som Alperne tilbyder i naturen dog nu i en kultiveret udgave inde i Bjergbyen Vals. Et nedkog af, hvad naturen har at byde på både gennem is, damp, dis og tåge og ikke mindst de store smukke bjergsten, som er blevet skåret ud af bjergsiden. Bygningsværket, som er af højeste standard, har formået at tiltrække et nyt købestærkt segment til Vals og udvide turistsæsonen.

Bjergbyen Vals udgør i dag omtrent 1.000 indbyggere, men hvert år besøger omkring 100.000 mennesker Therme Vals Spa Hotel. Således har Vals skabt et fornyet økonomisk grundlag for hele byen og en afgørende vitaminindsprøjtning, der også har skabt nyt liv i den lille bjergby. I dag er Therme Vals synonym med det at besøge de Schweiziske Alper. Den lille bjergby har således taget ejerskab til hele den destination og det brand som Alperne er for hele landet.

Det er det samme potentiale, vi ser for Varde som den nordligste bosætning mod Vadehavet. En oversættelse af det store Vadehav på tværs af Holland, Tyskland og Danmark udgør en ny ambitiøs attraktion og underbygger, oversætter og kultiverer det spektakulære landskab og manifesterer samtidig uden skyggen af tvivl Varde Kommunes eksisterende brand om "Vi, i Naturen."

DIGRAM OVER DEN NUVÆRENDE TURISME I VARDE KOMMUNE

DIGRAM OVER POTENTIEL SÆSONUDVIDELSE MED VADEHAVSBADET

OFFENTLIGT VADEHAVSLANDSKAB OVER FLADEN

Terrasserende flader i skiftende belægning danner et offentligt vadehavslandskab ned mod åen. Det er et landskab, der kan indtages og bruges på mange måder hen over året. Her er der mulighed, for leg, ophold, aktiviteter og større begivenheder, men også for sanselige og stemningsfyldte oplevelser, hvor vand, dis og de skiftende overflader danner ramme om en foranderlig landskabsoplevelse.

VAND

Nogle flader behandles som vandbassiner og vandspejle, der reflekterer lys og påvirkes af vind og vejr.

FRILUFTSBAD

Tættest mod åen giver pladsen mulighed for at etablere et friluftsbad for byens borgere.

DIS

I landskabet kan der arbejdes med enkelte flader, der skaber forskellige sanselige oplevelser som dis og damp, der vil skabe en foranderlig begivenhed.

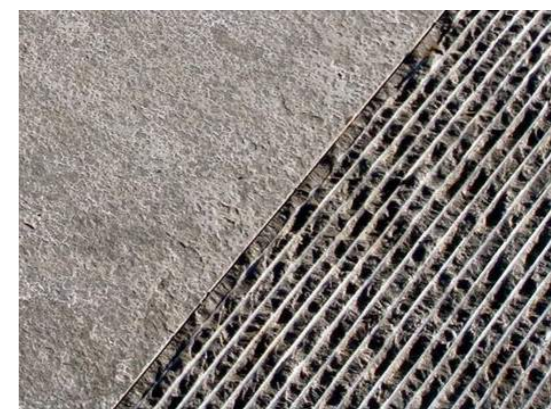
AKTIVITET

Landskabet giver plads til forskellige aktiviteter. Perforeringer i belægningen giver mulighed for at opsætte fx volleyballnet, parasoller, skilte, midlertidige boder og lignende.

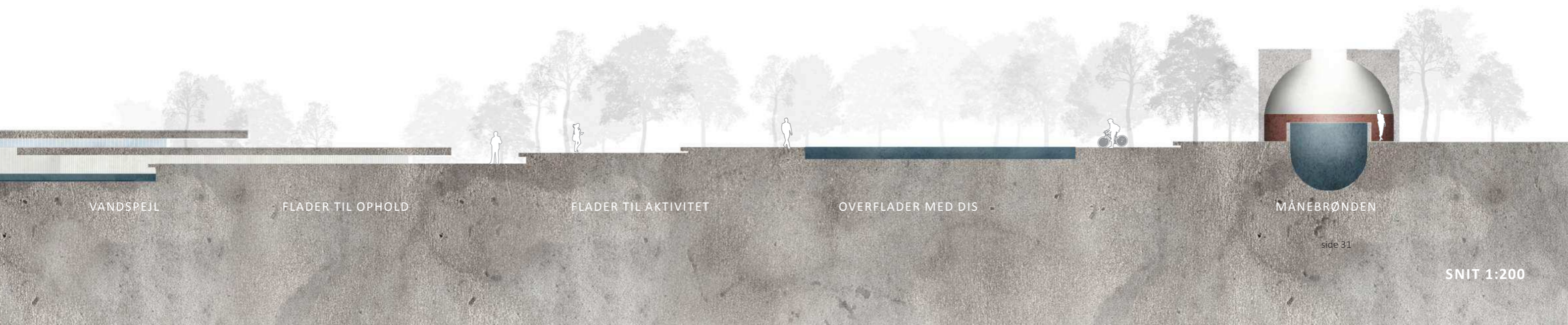
OPHOLD

Terrasseringerne i landskabet danner naturlige pauser og opholdsrum, hvor landskabet rejser sig i bænke.

OVERFLADER

Betonfladernes varierende bearbejdning skaber et sammensat landskab, der referer til, hvordan vandet i Vadehavet skaber mønstre i sandet.

PRIVAT VADEHAVSBAD UNDER FLADEN

Et Vadehavsspa trykker sig ned under terrænen, så der skabes private og lukkede rum, hvor det er interiøret og vandet, der skaber stemningen og fortolker Vadehavets naturfænomener til enestående spaoplevelser. Enkelte steder rejser spaet sig over terrænen og trækker lyset ind og giver udsigt udover vadehavslandskabet og åen. Således skabes en varieret oplevelse mellem inde og ude, over og under fladen, mellem lyst og mørkt.

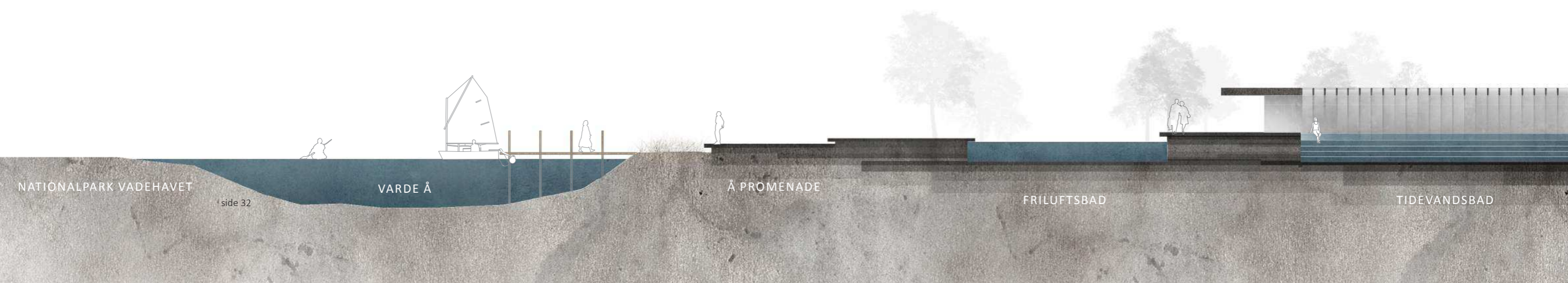
LYSET

Der er et helt særligt lys ude ved kysten i den saltholdige luft. Et lys, der genskabes i badet.

HAVGUS

I Vadehavsbadet er der mulighed for helt særlige gusbehandlinger.

SILT & KLÆG

Silt og Klæg kan erstatte de traditionelle mudderbehandling. Sedimenterne kan ligeledes indtænkes i nye produkter for ansigtsmasker, cremer etc.

SALTVANDBAD

Bade med forskelligt saltindhold kan skabe en serie af spabade og forskellige sansninger.

TIDEVANDBAD

Et stort tidevandsbad, hvor vandstanden konstant skifter, giver et nyt element til badeoplevelsen.

MÅNEBAD

Muligheden for at bade under Månen giver nye rumlige oplevelser.

HAVGUS

SALTVANDBAD

OVERFLADER MED DIS

MÅNEBRØNDEN

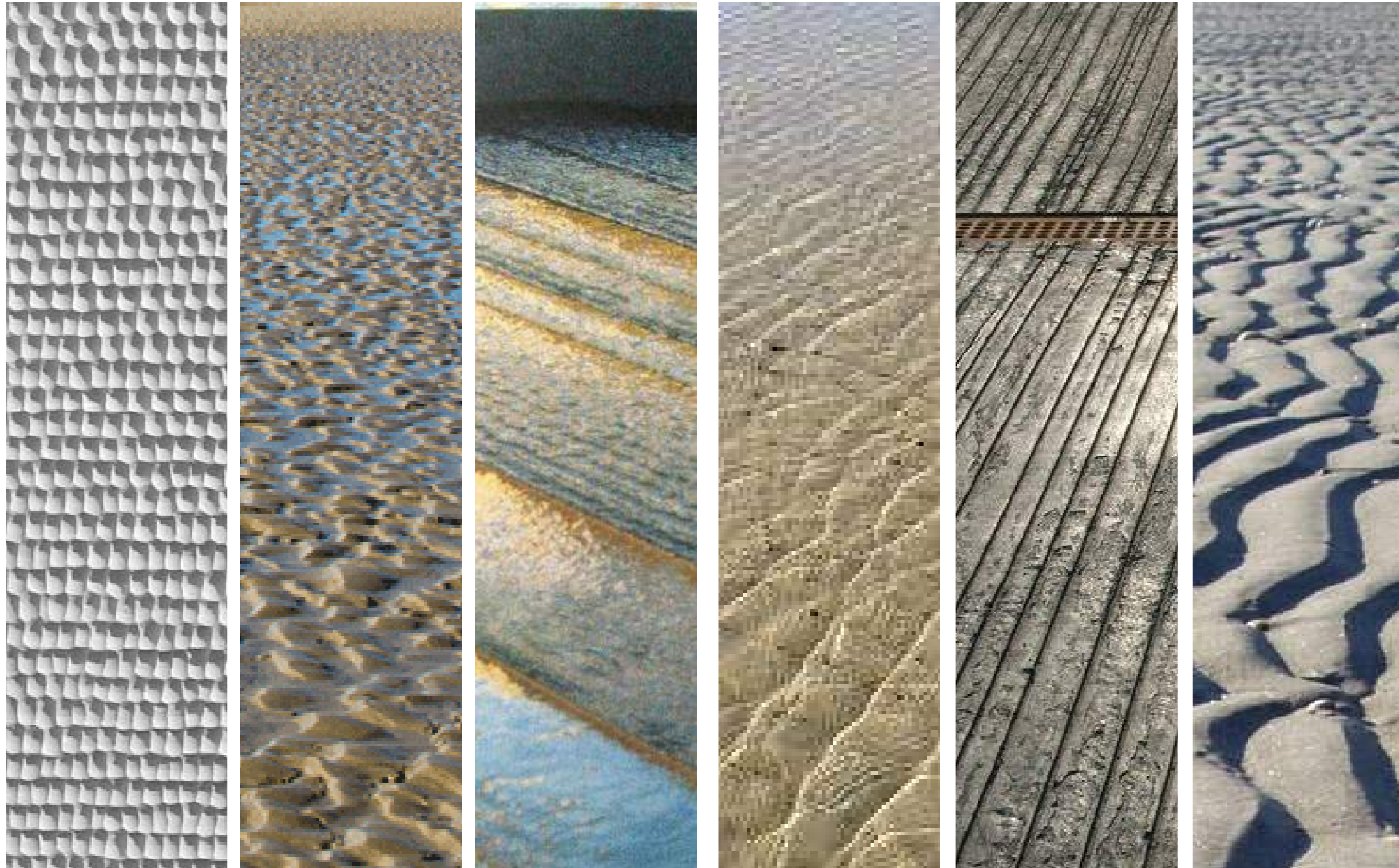
side 33

SNIT 1:200

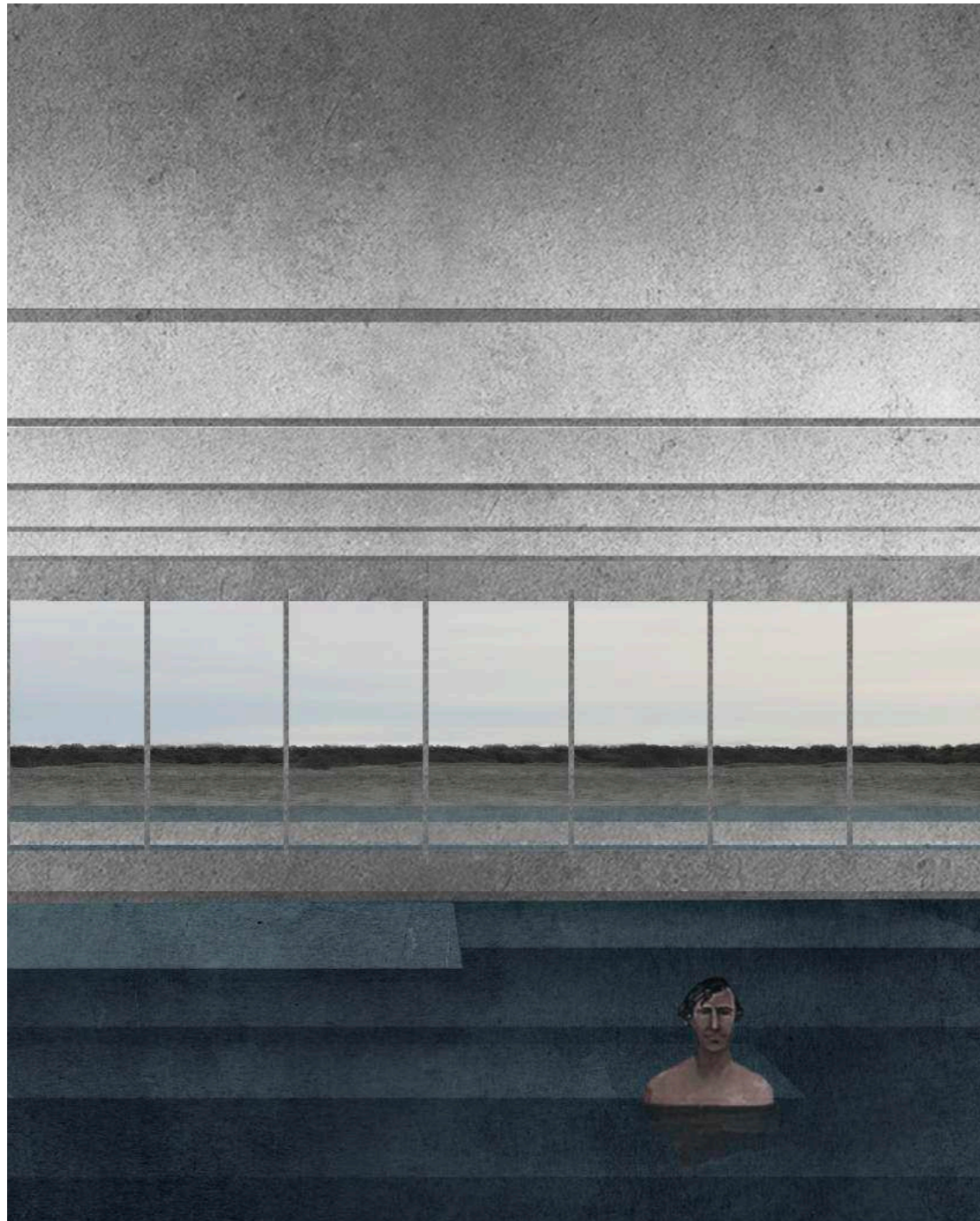
VADEHAVSLANDSKAB - OFFENTLIGT LANDSKAB OVER FLADEN

Med landskabet styrkes byens relation til åen ved at tilbyde nye muligheder for vandaktivitet, ophold og begivenheder ved åen.

VADEHAVSLANDSKAB - STEMNINGSBILLEDER

Overfladerne udføres som fortolkninger af Vadehavets landskab, hvor forskellige materialiteter og brugen af vand tilbyder foranderlige sanselige oplevelser, der skaber ophold og aktiviteter i tæt relation til åen og naturen.

VADEHAVSBADET - PRIVAT SPA UNDER FLADEN

Med Vadehavsbadet skabes der mulighed for unikke og varierende spaoplevelser, hvor bevægelsen gennem bygningen og de forskellige bade vil tilbyde forskellige stemninger, fra udsigten ud over fladerne og åen, til lukkede og intime rum under fladen.

VADEHAVSBADET - STEMNINGSBILLEDER

Spabadet oversætter det spektakulære Vadehav i et spabad, der kondenserer naturen i en kultiveret udgave, hvor både lys, havgus, sand og silt skaber grundlag for den arkitektoniske udformning og den rumlige oplevelse.

3: BYFORTÆTNING

BEBYGGELSER I BYENS SPROG

Byfortætningen skal være med til at "lukke hullet" i byen med nye bebyggelser på hhv. Torvegade og Slotsgade, som indskriver sig i byens sprog og fortolker den lokale byggestil. Bebyggelsen er bevidst tæt uden at blive høj. Den skal være med til at fortsætte købstadens tætte sammenhængende bebyggelsesstruktur. Bebyggelserne bliver den sidste afslutning af byen, inden den møder de store rekreative naturområder. Med en tæt struktur i byens sprog forstærkes mødet mellem by og natur.

I arkitekturen arbejdes der ud fra en geometri, som kan understøtte den stedslige identitet og samtidigt er så fleksibel og smidig, at den kan danne ramme og udgangspunkt for en yderligere programmatisk udfoldelse. Der er taget udgangspunkt i, at bebyggelsen både skal kunne fungere som beboelse og hotel.

TORVEGADE

Torvegade er en af byens oprindelige gadeforløb med flere historiske bygninger. Den strækker sig forbi kirken og bytorvet og er en central gade i byen. Ny bebyggelse på Torvegade lægges derfor som en sammenhængende struktur, som forlænger gadeforløbet fra købstaden ned til broen. Der arbejdes med bygninger i varierende længder for at skabe et sammensat og levende gadeforløb, hvor vekslende facadeudtryk fortolker den lokale byggestil "Varde Klassicismen". På denne måde skabes der en bebyggelse, som på engang forstærker og fortolker det eksisterende.

SLOTSGADE

Slotsgade forbinder købstaden med villakvarteret mod vest og ligger i første række til Varde Å. Derfor arbejdes der her med en ny bebyggelse, som møder både købstaden, villakvarteret og åen som en tæt, men opbrudt bebyggelse, hvor mellemrummene mellem bygningerne skaber varierende forbindelser, pladser og opholdsrum.

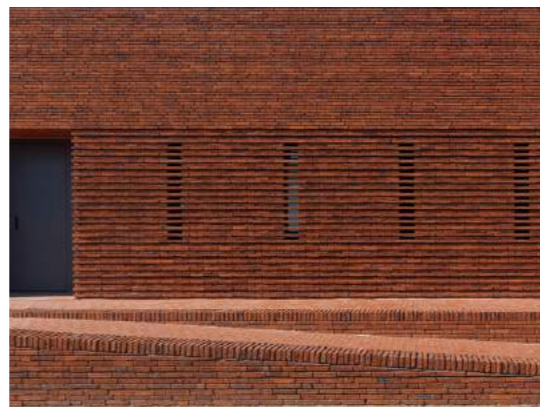
Bygningerne møder henholdsvis gaden og åen på forskellig vis. Mod Slotsgade opføres bygningerne i tegl i 2 – 2,5 etager med varierede facadeudtryk, der fortolker "Varde Klassicismen". Væk fra gaden, ned mod åen, er bygningerne lette træbebyggelser i 1-2 etager, som skaber et andet miljø i tæt relation til åen og naturen.

Den samlede bebyggelse løftes op på en base, der både sikrer bygningerne mod stormflod, giver plads til parkeringskælder samt plads til offentlige rum ud til åen.

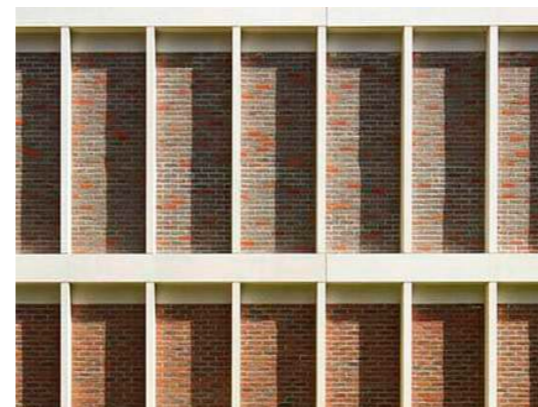
EN TUNG VERDEN AF TEGL

Mod gaderne udføres de nye bebyggelser i tegl for at tale sammen med byens materialitet og "Varde Klassicismen". Her giver teglen og "Varde Klassicismen" mulighed for at arbejde med flere forskellige facadeudtryk, der stadig bindes sammen af det fælles udgangspunkt.

TEGLSTEN

De grundmurede facader i røde tegl giver "Varde Klassicismen" sit særlige udtryk og bør være del af facadeudtrykket mod gaderne.

KALKEN SOM ORNAMENT

Den hvide kalk, der skaber markeringer i murværket og fremhæver bygningsdetaljer, bør genfortolkes som et væsentligt element og ornamentering i et nutidigt facadeudtryk.

ENKELTHED

"Varde Klassicismen" er kendetegnet ved sin enkelthed, hvilket skal afspejles i de nye facader mod gaderne.

EN LET VERDEN AF TRÆ

Mod åen udføres bebyggelsen i træ for at skabe en ny typologi mellem åen, købstaden og villakvarteret. Træet patineres af vind og vejr og skaber en flot samhørighed med det maritime miljø ved åen og den omkringliggende natur.

TRÆET

Som materialitet virker træ blødt i mødet med kroppen og rart at komme tæt på og bevæge sig omkring. Træ bruges ofte i sommerhus og bådeskure, og fremkalder derfor en særlig stemning, som bør indtænkes i facadeudtrykket mod åen.

RYTMEN

I træfacaderne arbejdes der med en fast rytme, der skaber ro på tværs af de varierende bygningsstørrelser og højder.

PATINA

Behandles træet rigtigt patinerer det med ynde og skaber et facadeudtryk, der kun bliver smukkere med årene, imens det tager imod vind og vejr.

SLOTGADE BEBYGGELSEN

BASEN SOM TEKNISK OG REKREATIVT ELEMENT

Bebyggelsen mellem Slotsgade og åen etableres på en forhøjet base, som udligner terrænfaldet fra vej til å. Basen sammentænker både tekniske og rekreative løsninger og giver mulighed for at skabe offentligt tilgængelige rum ud til åen. Basen håndterer parkering for beboerne samtidig med, at bebyggelsen løftes i sikkerhed for stormflod.

MARITIMT LIV VED ÅEN

OFFENTLIGE RUM I BASEN

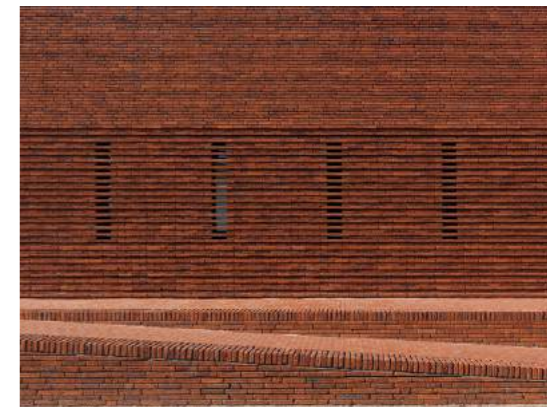
FÆLLES OPHOLDSRUM

PRIVATE OPHOLDSRUM

TRÆ MOD ÅEN

TEGL MOD GADEN

PARKERINGSKÆLDER

TRÆBYGNINGER MOD ÅEN

TEGLBYGNINGER MOD GADEN

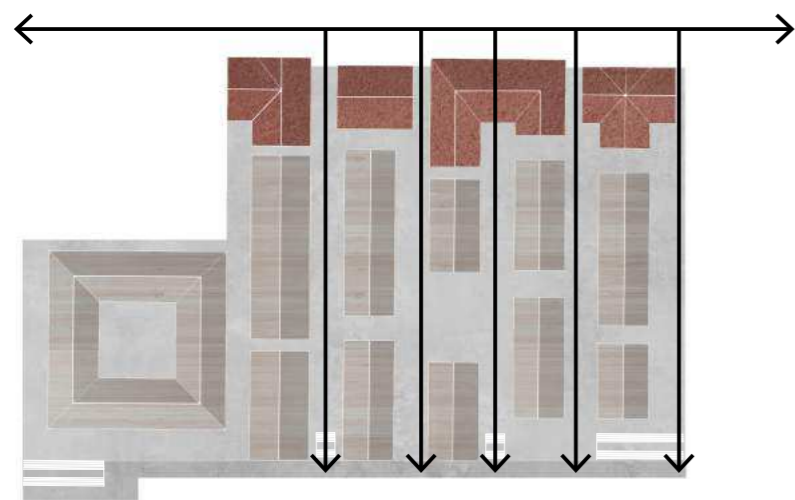
SLOTSGADE

KIRKEGÅRD

side 43

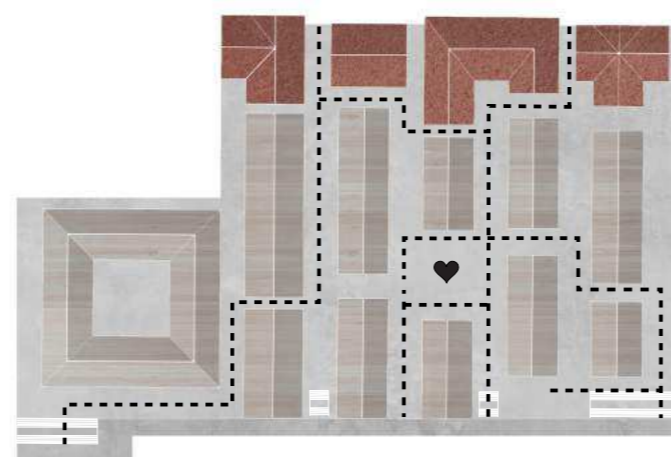
SNIT SLOTSGADE 1:200

SLOTSGADE BEBYGGELSE

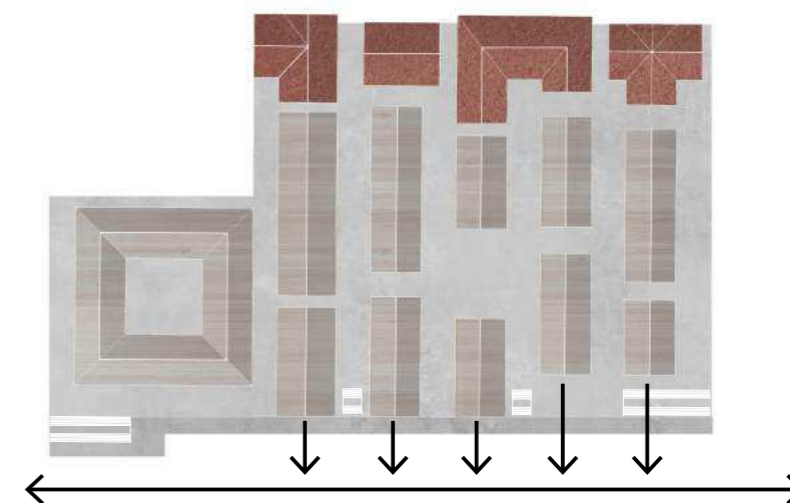
PASSAGER FRA SLOTSGADE

Åbninger i den tunge teglstensbebyggelse mod gaden skaber naturlige passager mellem bygningerne.

FORBINDELSER PÅ TVÆRS & OPHOLD

Bebyggelsen forskyder sig og skaber varierede mellemrum og tværgående forbindelser mellem bygningerne.

OFFENTLIGE RUM I BASEN

Basen, som løfter bebyggelsen i sikkerhed for stormflod, giver rum til offentligt program mod åen, der hæfter sig på den nye Å Promenade.

SLOTSGADE BEBYGGELSE

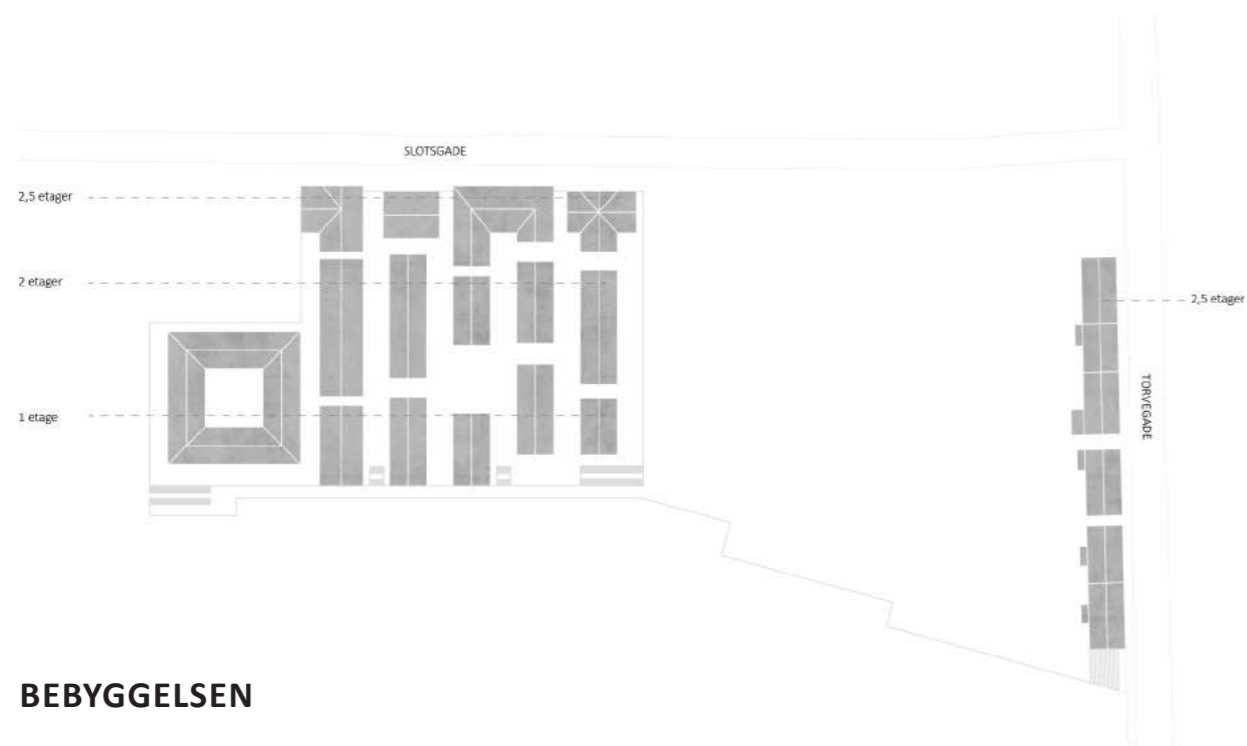

OFFENTLIGT PROGRAM I BASEN

De offentlige rum i basen kan indtages på forskellige vis. Her kan både være værksted, kajakudlejning, cafe, plads til fiskegrej, fælleslokale for beboerne etc.

VEJLEDENDE KVADRATMETER

I de nye bebyggelser arbejdes der med en fleksibel struktur, som skal danne ramme og udgangspunkt for en yderligere programmering. Herunder skitseres forskellige scenarier for, hvordan bygningerne kan programmeres som enten bolig, hotel eller begge dele.

BEBYGGELSEN

SAMLET FODAFTRYK	4800 m ²
SAMLET ETAGE M ²	9500 m ²
PARKERINGSKÆLDER	8000 m ²

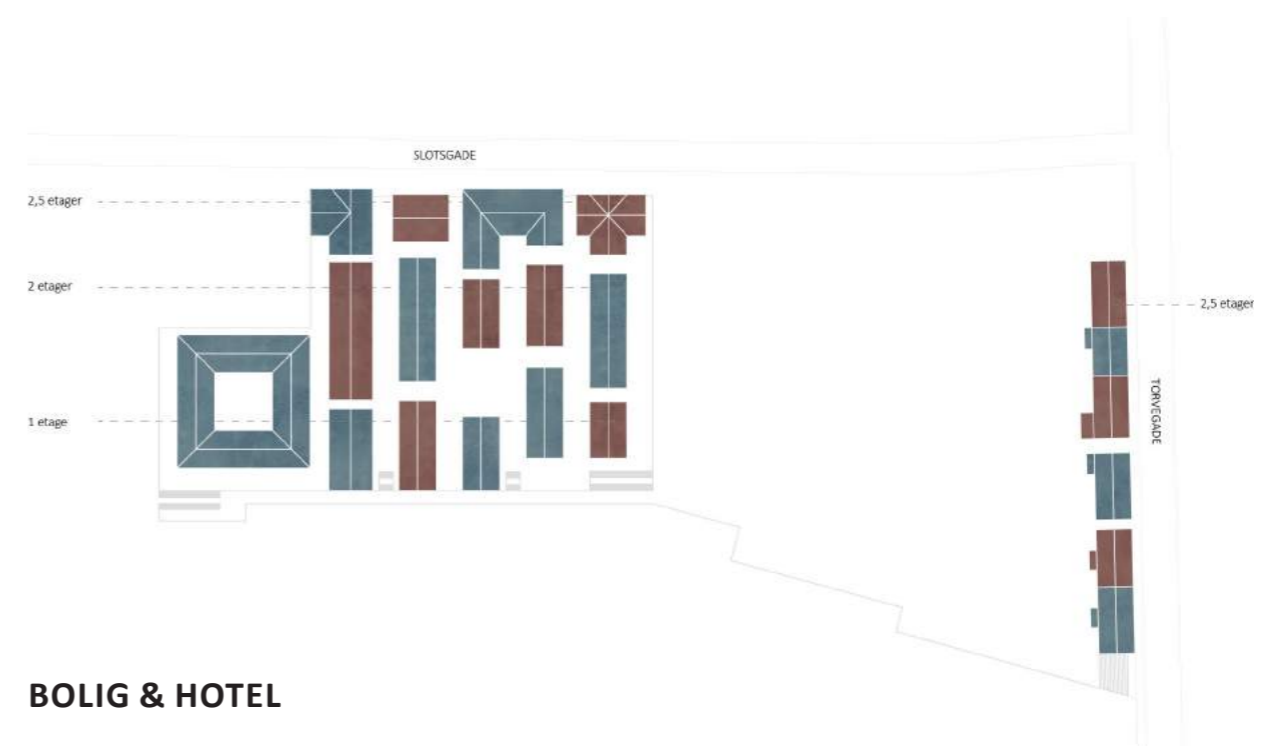
HOTEL

SAMLET ETAGE M ²	9500 m ²
Hotelværelser á 28 m ²	224 værelser

BOLIG

SAMLET ETAGE M2	9500 m2
Lejligheder á 100 m2	95 boliger

BOLIG & HOTEL

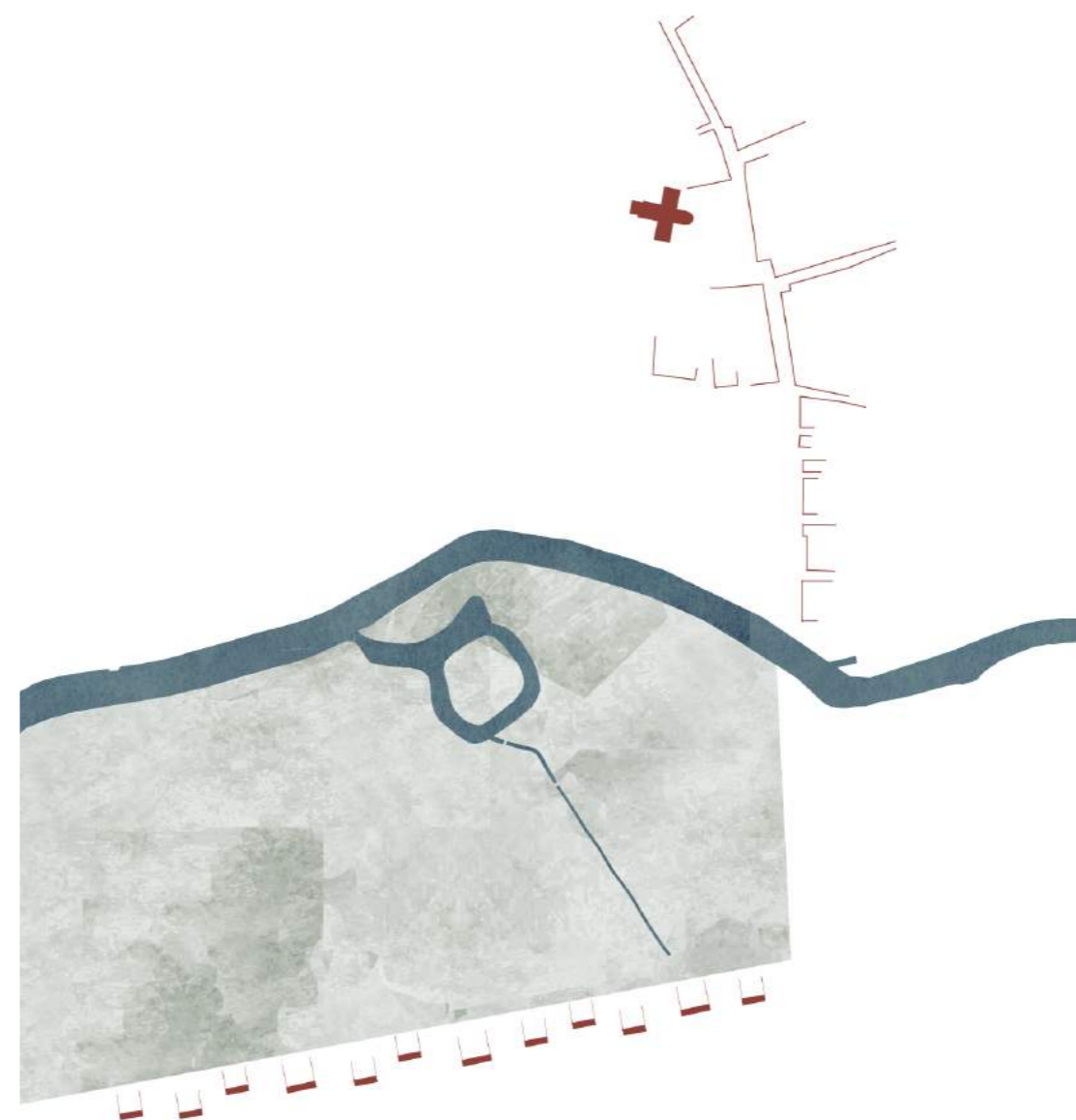
SAMLET ETAGE M2	9500 m2
Hotelværelser á 28 m2	150 værelserer
Lejligheder á 100 m2	53 boliger

4: BYUDVIKLING

BOLIGOMRÅDE PÅ KANTEN AF NATIONALPARKEN

Nord for nationalparken ligger der i dag et stort godsbaneareal ud til jernbanen. De fleste af bygningerne er ikke længere i brug og mange er i dårlig stand. Området ligger i dag mellem jernbanen og vejen og er "lukket inde" mellem infrastruktur på begge sider. Det foreslås derfor, at man omlægger vejen, så den i fremtiden lægges langs jernbanen, i stedet for langs nationalparken. Således skabes der et aflangt nyt areal af attraktive byggegrunde med direkte adgang og udsigt til nationalparken på den ene side og med vej og jernbane i ryggen til den anden side.

Med omlæggelsen af vejen skabes der mulighed for at udvikle et nyt boligområde med et samlet areal på omkring 25.000 m². I det nye boligområde foreslås det, at der arbejdes med en mere urban bygningstypologi i form af punkthuse i flere etager, som solitære bygninger der står mellem træerne og møder jernbanens skala og nationalparkens natur.

NUVÆRENDE SITUATION

FREMTIDIG SITUATION

NATIONALPARK VADEHAVET

EKSISTERENDE VEJ NEDLÆGGES

NY VEJ ETABLERES

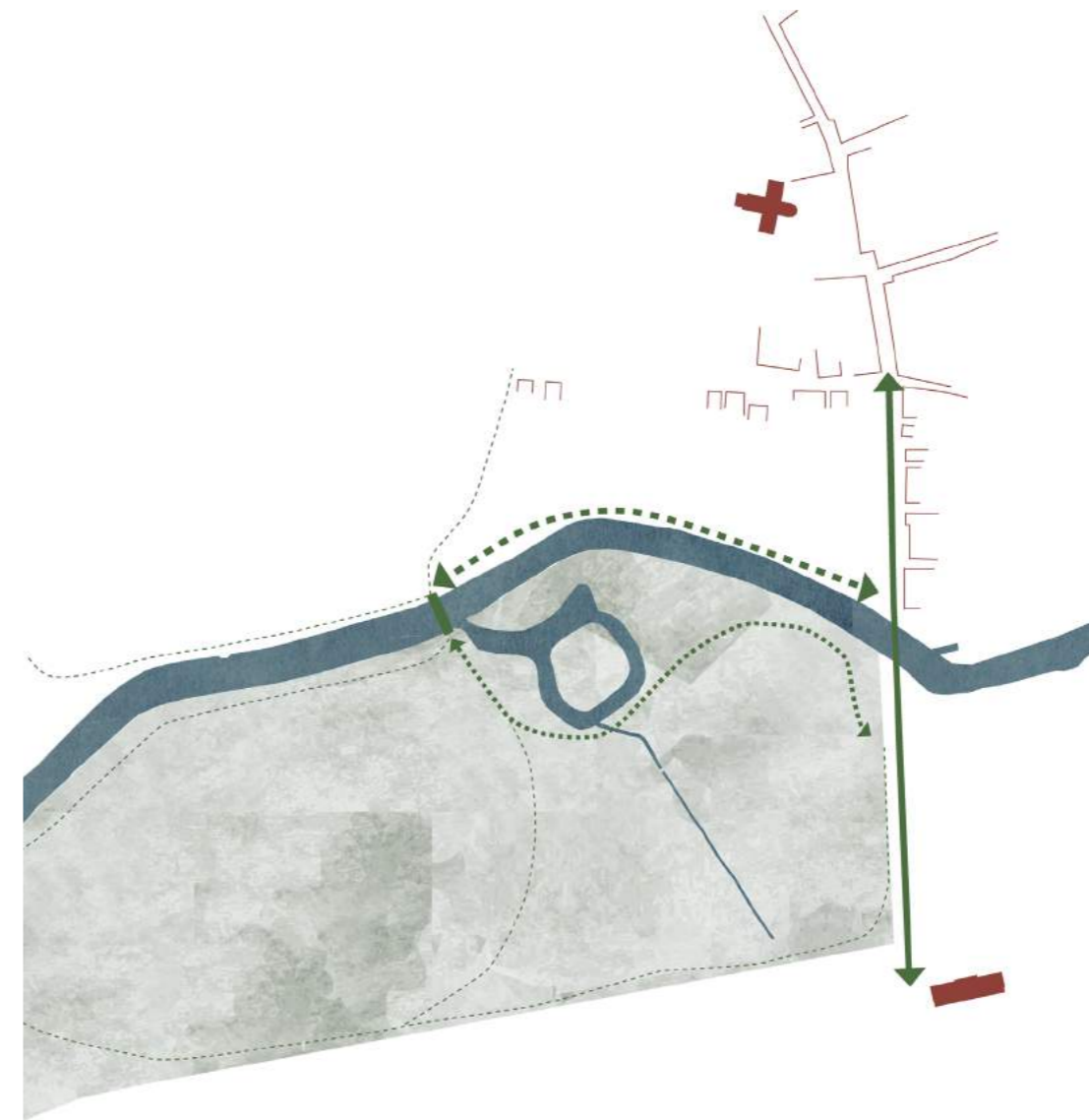

5: REKREATIVE FORBINDELSER

GRØNNE RUTER I NATUREN

Med de beskrevne tiltag i helhedsplanen skabes der bedre adgang til Nationalpark Vadehavet og de rekreative forbindelser styrkes, så flere i fremtiden får glæde af de grønne områder og Vardes eksisterende brand: "Vi i naturen", slås fast.

- Tærsklen forbinder byen og naturen samtidig med, at der skabes bedre adgang til nationalparken og de eksisterende ruter og stier
- Å Promenaden lægges som afslutningen på vadehavslandskabet og forbinder byen og åen og styrker mulighederne for ophold og spadsereture langs åens kant.
- Eksisterende stier forbindes til Tærsklen og Å Promenaden, så der skabes et samlet netværk af grønne ruter mellem by, å og engområde
- En ny broforbindelse for gående vil give mulighed for nye bevægelsesloops, der understøtter både længere og kortere gåture rundt i området.

Kort over rekreative forbindelser 1:3000

Kig fra Nationalpark Vadehavet ind mod Varde